

K R I T I K E R L A G E T
NORWEGIAN CRITICS' ASSOCIATION

Årsmøtet 2018

Forfatternes hus i Oslo
14. april 2018

Årsmøte i Norsk kritikerlag lørdag 14. april 2018
i møterommene i Forfatternes hus i Rådhusgata 7, Oslo

NB! Dagen åpner med årsmøte i Stiftelsen Kunstkritikk kl. 11.00–ca. 12.00. Se separat innkalling og møtepapirer.

Dagsorden for Kritikerlagets møter:

Klokken 12.00–14.00

Del 1: Seksjonenes medlemsmøte
Dagsorden for seksjonene: Se separat innkalling og møtepapirer.

Klokken 14.30–16.00

Del 2: Faglig innslag
Finansiering av kritikk – orientering om ulike tilskuddsordninger
Styret har invitert representanter fra Norsk kulturråd, Fritt Ord og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) for å orientere om de ulike instansenes tilskuddsordninger. Sekretæren for stipendkomiteen for kritikere vil også orientere. Det er satt av rikelig med tid til spørsmål fra salen.

Klokken 16.30–ca. 18.30

Del 3: Årsmøte i Norsk kritikerlag
Dagsorden:
1. Årsberetning og revidert regnskap
2. Handlingsplan og budsjett 2018
3. Innsendte forslag
4. Valg

Klokken 19.00–00.00

Del 4 Stipendutdeling, mat og fest.

STYRETS ÅRSMELDING

for perioden 25. mars 2017 til 14. april 2018

Norsk kritikerlag er medlemsorganisasjon for norske kritikere. Laget har til formål å ivareta medlemmenes faglige og økonomiske interesser. Laget skal fremme kritikkens kvalitet og uavhengighet.

I ORGANISASJONEN

1. Medlemstall o.a. (per 12.3.2018)

a)

I perioden er ti medlemmer strøket fra medlemsregisteret pga. manglende innbetalt medlemskontingent. I tillegg har ni medlemmer meldt seg ut. To medlemmer, Hans-Jakob Brun og Svein Johs. Ottesen, er gått bort.

Laget har fått 19 nye medlemmer. Det totale medlemstallet er 365 (noen er medlem i flere seksjoner).

Seksjon for kunst: 91 medlemmer

Seksjon for litteratur: 202 medlemmer

Seksjon for teater, musikk og dans: 101 medlemmer

b)

Norsk kritikerlag, Seksjon for teater, musikk og dans og Seksjon for kunst, var i perioden medlem av de internasjonale kritikerorganisasjonene AICT (teater) og AICA (kunst). Litteratursesjonen er ikke lenger medlemmer i AICL. Laget er samarbeidspartner for Norsk PEN.

c) Støttemedlemmer

Laget har åtte støttemedlemmer (Den norske Forfatterforening, Den norske Forleggerforening, Norske barne- og ungdomsbokforfattere, Norske Dramatikers Forbund, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk komponistforening, Norsk Oversetterforening og Aschehoug).

2. Styret

Etter årsmøtet 25. mars 2017 har følgende personer sittet i styret:

Leder:	Ida Habbestad, TMD	vara: Emil Bernhardt*, TMD
Nestleder:	Sindre Hovdenakk, L	vara: Ingvild Bræin, L
Medlem:	Oda Bhar Lurås, K	vara: Janicke Iversen, K
Medlem:	Anette Th. Pettersen, TMD	vara: Andreas Wiese, TMD
Medlem:	Simen Joachim Helsvig, K	vara: Heidi Bale Amundsen, K
Medlem:	Ellen Engelstad, L	vara: Merete Røsvik Granlund, L

* Tora Optun ble valgt til varamedlem på årsmøtet, men trakk seg siden fra vervet. Emil Bernhardt ble deretter innstilt av valgkomiteen. Innstillingen ble orientert om per rundskriv av 24. august 2017, med mulighet for å komme med innsigelser.

Ansvarsområder i styret/administrasjonen

Opphavsrett (Kopinor): Anne Merethe K. Prinos og Oda Bhar Lurås (vararepresentant)

Seminarer: Ida Habbestad

3. Styrets arbeid

Styret har avholdt i alt syv styremøter i perioden årsmøte 2017–årsmøte 2018. I tillegg har styret avholdt to fellesmøter med arbeidsutvalgene. Styret har ansvar for regnskap, budsjett og drift og arbeider aktivt med flere prosjekter som står nevnt i handlingsplan og i punktene under.

Styremedlemmer og generalsekretæren representerer jevnlig laget ved ulike anledninger (årsmøter i andre organisasjoner, prisutdelinger, seminarer, debatter, intervjuer o.l.) og er høringsinstans for Kulturdepartementet i relevante saker.

4. Andre tillitsvalgte

Arbeidsutvalget i Seksjon for kunst:

Monica Holmen, leder
Christer Dynna*
Emil Finnerud
Bjørn Hatterud
Gerd Elise Mørland*

* Christer Dynna ble valgt som varamedlem, men har fungert som ordinært medlem etter at Gerd Elise Mørland trakk seg fra vervet.

Arbeidsutvalget i Seksjon for litteratur:

Bernhard Ellefsen, leder
Bjørn Gabrielsen*
Eivind Myklebust*
Hilde Slåtta
Janneken Øverland

* Eivind Myklebust ble valgt som varamedlem, men har fungert som ordinært medlem for Bjørn Gabrielsen.

Arbeidsutvalget i Seksjon for teater, musikk og dans:

Julie Rongved Amundsen, leder
Hilde Halvorsrød
Tora Optun*
Venke Sortland
Kristin Aalen*

* Kristin Aalen ble valgt som varamedlem, men har fungert som ordinært medlem etter at Tora Optun trakk seg fra vervet.

Stipendkomité

Medlem: Trond Haugen, L	vara: Mari Nymoene Nilsen, L
Medlem: Anki Gerhardsen, TMD	vara: Jenny Maria Svensson, TMD
Medlem: André Gali, K	vara: Kari J. Brandtzæg, K

Valgkomité

Erling Moestue Bugge, K
Astrid Kvalbein, TMD
Kaja Schjerven Mollerin, L

5. Administrasjon

Anne Merethe K. Prinos har i perioden vært ansatt i 80 prosent stilling som generalsekretær.

6. Regnskap

Revisor for Norsk kritikerlag: statsautorisert revisor Steinar Andersen, BDO
Regnskapsfører for Norsk kritikerlag: Reidar Svensson

Revisor for Olav Dalgards kritikarpris: Steinar Andersen, BDO
Regnskapsfører for Olav Dalgards kritikarpris: Reidar Svensson
Revisor for Reidar Mjøens legat: Steinar Andersen, BDO
Regnskapsfører for Reidar Mjøens legat: Reidar Svensson

Se vedlagte regnskap og budsjett.

7. Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt 25. mars 2017 kl. 17.00–19.00 med 38 stemmeberettigede til stede. De tre seksjonene holdt egne møter tidligere på dagen. Det gjorde også, for sjette gang, Stiftelsen Kunstkritikk. Årsmøtet består av medlemmene i Norsk kritikerlag.

II. GJENNOMFØRING AV HANDLINGSPLANEN 2017–2018

— politiske, økonomiske og faglige tiltak, organisasjonssaker, kontrakt og vederlagsforhandlinger —

Styret har jevnlig kontakt med politisk ledelse og opposisjon, Norsk kulturråd, Fritt Ord, fagforeningsorganisasjonene NJ Frilans og Musikernes fellesorganisasjon (MFO), våre ulike søsterorganisasjoner, samt andre aktører som kan bidra til å bedre vilkårene for kritikk. Vi sender høringsvar til stortingsmeldinger og gir innspill i andre relevante sammenhenger. Vi tar aktivt del i det offentlige ordskiftet gjennom kronikker, leserinnlegg og i debatter.

8. Arbeid for å få utvidet antall arbeidsstipend til kritikere

a) Arbeidsstipend er et viktig virkemiddel for å bedre kritikeres mulighet til å utøve sitt yrke og for å sikre at kritikk holder høy kvalitet.

Statlige arbeidsstipend. Ved årets stipendtildeling hadde kritikere og filmkritikere totalt 13 arbeidsstipendhjemler fra staten. Etter at antallet hjemler økte fra 8 til 13 i 2015, har det vært vanskelig å få gehør for noen ytterligere utvidelse. For 2017 var det ingen økning i kulturbudsjettet til arbeidsstipend for noen kunstnergruppe. Styret prioriterer likevel å fortelle myndighetene om behovet for flere stipend. Mediene er under sterkt økonomisk press, og regjeringens mest profilerte prioritering på kulturområdet handler om kulturnæring. I dette bildet oppfatter vi det særlig viktig å understreke det offentliges ansvar for å sikre en kritisk virksomhet, uavhengig av kommersielle interesser. Budskapet vårt ble blant annet understreket i budsjett høring på Stortinget i oktober. Det ble videre poengtert i vårt innspill til den nye kulturmeldingen og i høringsvar ved årets kvotefordeling av arbeidsstipend. I sistnevnte har vi også, som i 2017, påpekt at kritikere bør tildeles egen kvote for de langsiktige stipendene til eldre/etablerte kunstnere.

I perioden har styret engasjert seg i diskusjonen om kunstnerstipendordningen. I 2016 leverte Utvalget for Statens stipend og garantiinntekter for kunstnere forslag til endringer i ordningen. Et av disse oppfattet vi som gunstig, og etter dialog med Norsk filmkritikerlag er stipendkomiteen for filmkritikere og kritikere slått sammen. Mer problematisk er det at Utvalget har foreslått å ta gruppen kritikere ut av ordningen og plassere kritikerstipend under andre tilskuddsordninger. Styret mener at argumentasjonen for dette forslaget er svak, og at Utvalget ikke peker på et reelt alternativ for forvaltning av kritikerstipendene. Det er problematisk at Utvalget ikke ser at kritikk også kan være kunstnerisk virksomhet, men ser ut til å redusere kritikk til å være formidling. Problemstillingene ble i 2016 tatt opp i møte med daværende statssekretær Bård Folke Fredriksen, men dette gav ingen umiddelbare resultat. I 2017 ba Kulturdepartementet SKS om å undersøke konsekvensene av samtlige endringsforslag. Vi har fulgt utviklingen nøye, og hatt dialog både med de andre kunstnerorganisasjonene og med SKS. Per i dag er arbeidet med endringsforslagene utsatt på ubestemt tid. Styret følger utviklingen i kommende periode.

Fritt Ord. I perioden 2015–2017 har Fritt Ord årlig lyst ut 10 arbeidsstipender à 200 000 til kritikere. I skrivende stund er det uklart hvorvidt ordningen blir videreført i sin nåværende form.

Styret er i dialog med Fritt Ord om stipendene, og har fått forsikringer om at kritikk forblir en viktig satsning for stiftelsen. Samtidig er det pekt på flere ulemper ved ordningen, blant annet at mediene bruker stipendene som argument for lave honorarer. Styret mener likevel at mulighetene for fordypning og den økonomiske sikkerheten kritikerne får i en stipendperiode overskygger disse utfordringene, og har understreket betydningen av at Fritt Ords midler til kritikerstipender føres videre.

Regionale stipender. I ny kunstplan for Bergen 2018–2027 er kritikk identifisert som eget fagfelt, og det blir foreslått å etablere et eget arbeidsstipend for kritikere. Styret har, i innleggs form, oppfordret Oslo, Trondheim, Stavanger, Kristiansand og Tromsø til det samme.

b) Avtalen med Norsk Journalistlag om Kringkastingstipendet ble i perioden forlenget med ett år.

9. Mediepolitisk arbeid

Kritikk er nedprioritert i mediene og står i konkurranse med innholdsmarkedsføring og andre kommersielt orienterte prioriteringer. Styret jobber derfor med å løfte bevisstheten om medienes ansvar for kritikken. I perioden har vi fulgt arbeidet med to større mediepolitiske utredninger.

Til Mediemangfoldets sluttdokument *Det norske mediemangfoldet – En styrket mediepolitikk for borgerne* leverte vi høringsvar i juni. I svaret ber vi om at kritikk blir tydeliggjort som del av den meningsbærende journalistikken, og argumenterer for at en mediepolitikk for mangfold må ha som ambisjon å styrke det frie feltet som kritikerne representerer. Utvalget foreslo å redusere støtten til de såkalte nummertavisene i storbyene. I høringsvaret advarer vi mot dette, da nettopp disse avisene er med på å sikre bredde og mangfold i kritikken. En reduksjon i støtten til disse avisene vil med stor sannsynlighet gi mindre kritikk i spaltene.

I forbindelse med utredningen om norske kulturtidsskrift bidro vi med et skriftlig innspill og møtte senere utrederne Paul Bjerke og Lars Julius Halvorsen. I begge sammenhenger fremhevet vi tidsskriftenes betydning for kritikk. Samtidig foreslo vi at offentlig støtte til tidsskrift kommer med en føring om at honorarene for kritikk bør følge Kritikerlagets satser. De samme momentene fremførte vi i et innlegg i Dagbladet 30. mai. Vi opplever at dette samt flere andre momenter er hørt i utredningens konklusjon. Denne omhandler tidsskriftenes ansvar for profesjonelle kritikere og skribenter. Ved lanseringen av utredernes arbeid argumenterte vi i nok et innlegg i Dagbladet for at kritikk og tidsskrift hører sammen, og at vi trenger en kulturpolitikk som styrker begge deler.

10. Arbeid med andre støtteordninger

I tillegg til arbeidsstipend er det behov for andre støtteordninger for å sikre en bred, offentlig samtale om kunst. I møte med kulturpolitikere har vi gjennom perioden spilt inn behov for reisestøtte til kritikere, egne ordninger for refusjon/honorarpålegg til medier som satser på kritikk, en økt/ny honorarstøtte til tidsskriftkritikk samt behov for støtte til kritikkprosjekter. På sikt mener vi at kritikk bør bli et eget område innen Norsk kulturråd, og har spilt inn behov om midler tilsvarende 10 % av Norsk kulturfond.

Kulturrådet har fortsatt sin satsning på kritikk. Deres ordning «Kritikkens formidlingsfunksjon», som ble utlyst som en éngangstildeling i 2016, ble i 2017 ført videre under navnet «Kunst- og kulturkritikk», med noe endrede søknadskriterier. Dette til tross for at øremerkingen fra statlig hold på én million kroner ikke har fortsatt. Ordningen disponerte i denne søknadsrunde tre millioner kroner med søknadsfrist i desember 2017, og med tildeling i mars 2018. Kritikerlaget jobber for å gjøre ordningen enda mer relevant for kritikere, for å spre kunnskap om den til aktuelle miljøer og ikke minst å få løftet ordningen med ytterligere midler.

25. oktober gjennomførte vi et eget møte med Rolf Engelsen og Arne Vestbø i Kulturrådet. Her spilte vi inn synspunkt på det store behovet for støtte til kritikk og diskuterte muligheten for at Kritikerlaget kan søke driftsstøtte. Ved møtet ble det også gitt informasjon om et kritikkseminar i

Amsterdam, hvor Kulturrådet deltok for å diskutere interessen for et større, internasjonalt seminar om kritikk i 2019.

Styremedlemmene har for øvrig spilt inn forslag til utvalgsmedlemmer i Norsk kulturråd, for å sikre at utvalgene har personer med kompetanse om kritikk.

11. Dialog med politikere

Kritikerlaget holder jevnlig kontakt med Kulturdepartementet og Familie- og kulturkomiteen på Stortinget. I partiene er det utskiftning av representanter, som har ulik bakgrunn og kjennskap til kritikernes situasjon. Vi erfarer at kontinuerlig informasjonsarbeid er viktig i seg selv.

Våren 2018 har vi møtt Venstres representant i Familie- og kulturkomiteen. I møtet ble det gitt informasjon om kritikk og kritikernes situasjon i Norge. Dernest ble det levert forslag til konkrete tiltak som styret ønsker at politikerne tar med seg inn i budsjettarbeidet. Det er tatt initiativ til møte med alle de øvrige partiene representert i Kulturkomiteen, og vi regner med å få møtt alle i løpet av kommende periode.

Det er også tatt initiativ til et møte med kulturminister Trine Skei Grande.

30. oktober deltok laget ved budsjettøring i Stortinget for å snakke om kritikkenes betydning. 2. februar var vi på innspillsrunde i forbindelse med den nye Kulturmeldingen. Innlegget var basert på et større, skriftlig innspill, som kan leses i sin helhet på Kritikerlagets nettsider.

12. Arbeid for frilansernes vilkår

a) Et sentralt punkt i handlingsplanen er å jobbe for å synliggjøre kritikernes dårlige lønns- og arbeidsvilkår. Tidligere foregikk en vesentlig del av dette arbeidet gjennom Frilansinitiativet, som var et uformelt samarbeid mellom Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF), Frilansjournalistene/NJ, Den norske Forfatterforening og Norsk Oversetterforening. For flere av organisasjonene var samarbeidet imidlertid vanskelig å prioritere, og initiativet manglet midler til å gjennomføre prosjekter. Organisasjonene har derfor valgt å holde kontakt i enkeltsaker. I forbindelse med #metoo har vi hatt kontakt med NJ Frilans om deres retningslinjer og erfaringer.

I perioden har vi prioritert å ta initiativ til møter i et annet forum, bestående av Fritt Ord, NFF, Kulturrådet og Norsk Tidsskriftforening. Spørsmålet i dette forumet er hva man sammen kan gjøre for kritikken. Ett møte har vært gjennomført i perioden, i tillegg har det vært en vesentlig uformell kontakt mellom aktørene. Møtepunktene har blant annet resultert i et samarbeid mellom Tidsskriftforeningen om Kritikerlagets jubileumsseminar, samt et initiativ fra Norsk Tidsskriftforening til en egen støtteordning for kritikk i tidsskriftene, finansiert av Fritt Ord.

Styret har vedlikeholdt kontakten med Kunstnernettverket som samarbeidspart i spørsmål om kulturfrilanseres vilkår. Det er tatt initiativ til en enda tettere dialog med Kunstnernettverket for bedre å kunne følge opp og bidra til deres arbeid der det er naturlig, og Habbestad besøkte et av deres møter i perioden. Det er motstand i nettverket mot at Kritikerlaget formelt skal bli en del av det. Det er imidlertid enighet om at laget kan ta kontakt med enkeltutvalg i nettverket fra sak til sak.

b) Styret utarbeidet i 2014 retningslinjer for veiledende honorarsatser og en kritikerkontrakt som politiske virkemidler og retningsgivende for våre medlemmer.

Kritikerlagets veiledende kontrakt for kritikere er ført i pennen av advokat Hans Marius Graasvold, og inneholder blant annet formuleringer om kritikerens opphavsrett og rettigheter til bruk av produktet. I kontrakten er det lagt opp til at man bruker Kritikerlagets veiledende satser for kritikk. I perioden ble kontrakten oppdatert og gitt flere tillegg. I hovedsak handler disse oppdateringene om at kontrakten bør avklare omfang på mengden leveringer kritikeren skal/får levere i løpet av et år. Styret mener også at avtalene bør ha en oppsigelsestid, og har satt inn en formulering som styrker kritikerens rettigheter ved permisjoner og sykdom. Oppdatert kontrakt er lagt ut på nettsidene.

Kritikerlagets honorarsatser, som er veiledende og ikke pålagt våre medlemmer, er å finne på Kritikerlagets nettsider. I perioden er satsene oppjustert med to prosent. Det ble også gjort en tilpassing av navn på de ulike nivåene. Melding om dette ble sendt ut til redaktørene i en rekke av

landets medier og tidsskrifter, samt til våre medlemmer. Økningen ble gjort både for å synliggjøre behovet for økte honorarer, og for å minne om at satsene eksisterer.

c) Styret har over tid problematisert mangelen på konkret kunnskap om hva som publiseres av kritikk, samt statistisk informasjon om norske kritikere. Med midler fra Norsk kulturråd gjennomførte vi høsten 2017 en undersøkelse blant våre medlemmer for å få frem oppdaterte tall som forteller om kritikeres situasjon. Arbeidet ble gjennomført av Gyrd Steen fra Future Present Group AS. Undersøkelsen sammenfaller med gjennomgangen som ble gjort av Klassekampen samme høst. 35 % av respondentene rapporterer at oppdragsmengden som kritiker er redusert de siste årene. 72 % hevder at det er mindre kritikk på deres kulturfelt i dag enn for fem år siden, og 85 % sier at norske kritikere har stadig vanskeligere arbeidsforhold. Gjennomsnittlig honorar for en kritikk er ifølge undersøkelsen 2 900 kroner. Målt mot de 12,7 timene som er den gjennomsnittlige tiden respondentene meddeler at de bruker på en kritikk, gir dette en timelønn på 228 kroner.

Styret følger opp resultatene i kommende periode.

Etter planen skulle prosjektet hatt et andre ledd, hvor NFF skulle ha prosjektansvar. Denne delen av prosjektet er dessverre falt bort. Vi er i dialog med NFF om hvordan man kan jobbe videre for å styrke kritikkens vilkår.

d) I forrige periode styrket vi kontakten med aktuelle fagforeninger, og ved forrige årsmøte kom Musikernes fellesorganisasjon (MFO) v/Hans Ole Rian og NJ Frilans v/Anette Andersen og Ian Kjenne til årsmøtet for å orientere om de respektive organisasjoners arbeid og vilkår. Hans Ole Rian orienterte også om LOs ønske om å opprette et LO Kultur.

Det ble informert om mulighetene for rimelige fagforeningsmedlemskap ved lav inntekt, både i MFO og i NJ Frilans. For medlemmene som allerede er fagorganisert, men ønsker å støtte opprettelsen av LO Kultur, ble det informert om dobbeltmedlemskap. Å søke medlemskap som eget forbund i LO krever en annen økonomi enn Kritikerlaget har, og våre ressurser strekker ikke til for å kunne gjøre felles forhandlinger på vegne av våre medlemmer. Imidlertid ble det i perioden klart at kritikerne i Klassekampens bokmagasin, som har organisert seg i en egen klubb, fikk gjennomslag på flere punkter i sitt arbeid. Kritikerne har fått en honorarøkning der honorar for enkeltanmeldelser følger Kritikerlagets satser for 2017, og satsen for essay/lengre tekst er økt. Videre har kritikerne fått tilbud om kontrakt. Denne følger ikke Kritikerlagets mal, men oppleves av kritikerne likevel som en seier. Et spørsmål for styret i kommende periode vil dermed bli hvordan man kan stimulere til fremveksten av flere organiserte klubber i ulike redaksjonelle miljøer.

13. Kritikkportalen

Det andre forprosjektet for utprøving av Kritikkportalen ble fullført. Portalen samler utvalgte kritikker innen alle kunstuttrykk og har disponert forprosjektmidler fra Norsk kulturråd i to omganger. Gjennom det første forprosjektet ble det satt opp en enkel versjon av portalen, organisert etter kunstfelt og verk, og formålet var å undersøke hvordan siden kunne fungere og organiseres strukturelt. Målet med andre forprosjekt var både å jobbe videre med sidens tekniske struktur, samt å undersøke hvordan vi kan bruke siden til å jobbe med kritikk og formidling.

Kritikkportalen er nå fylt med mye innhold innen alle sjangre, samt med intervjuer med kritikere, og vil utover våren bli oppdatert med undervisningsoppleggene som er utviklet i forprosjektets andre fase. Sistnevnte er laget av lærere i dialog med Kritikerlaget, og tanken har vært å utvikle opplegg med lav terskel, som lærere selv kan gripe fatt i, uten eksterne besøk og finansiering. Det er laget opplegg knyttet til norsk-, kunst- og musikkfag (de to sistnevnte er i skrivende stund utviklet, men ikke enda utprøvd). Kontaktpersoner er henholdsvis Ida Vågsether (norsk, lærer ved Kuben videregående skole), Aksel Korbøl (musikk, lærer ved Oslo By Steinerskole) og Camilla Aas og Alte Næsheim (kunst, begge lærere ved Edvard Munch videregående skole). Kontakten med elever og lærere har vært en spennende del av prosjektet, ikke minst fordi de gir konkrete tilbakemeldinger på hvordan yngre mennesker forholder seg både til kunst og kritisk tenkning.

I 2017 økte tallet besøk fra 222 805 i 2016 til 407 552. I snitt var tallet unike brukere per måned rundt 2000.

Arbeidet med portalen har vært omfattende og lærerikt. Ambisjonene har vært høye, og meningen med å gjennomføre forprosjekter var nettopp å finne ut hvorvidt det var behov for en slik portal og grunnlag til å kunne drive den i Kritikerlaget. Styret har i perioden brukt mye tid på å diskutere hvordan portalen eventuelt skal føres videre, og hvilke momenter som vil være de viktige å utvikle. Vi har erfart at å lage et fullstendig arkiv sannsynligvis vil være en for kostbar og krevende oppgave for oss å levere fullgodt. Samtidig har vi sett jevn økning i bruk, og ser at det kan være et behov for den typen formidlingsarbeid som portalen gir mulighet for. Den opprinnelige tanken, om å være det store, overordnede samlingsstedet for all norsk kritikk, vil altså sannsynligvis bli lagt til side. Snarere ser vi for oss en mer dynamisk utvikling av portalen, der den drives videre på prosjektbasis ut fra erfaringene som oppstår underveis og ideene personer med tillitsverv i laget til enhver tid måtte ønske å utvikle.

14. Kritikerlagets høstseminar/deltakelse ved internasjonale seminarer

I perioden ble det bevilget midler fra Fritt Ord og Norsk kulturråd til å markere Kritikerlagets 20 år med et tverrfaglig jubileumsseminar. Seminaret vil finne sted ved Nasjonalbiblioteket 10.–11. november og arrangeres i samarbeid med Norsk Tidsskriftforening. I jubileumsåret vil vi stille spørsmål om kritikkens mulige posisjon i samfunnet og vise frem eksempler på nytenkning omkring kritikk.

Seminarkomiteen består av Ida Habbestad (leder), Simen Joachim Helsvig (kunst), Julie Rongved Amundsen (TMD), Sindre Hovdenakk (styret) og Carline Trump (litteratur) og Bente Riise (Norsk Tidsskriftforening).

22. september deltok Sindre Hovdenakk ved et seminar i Praha om kunst- og kulturkritikk i Europa, Praha. Seminaret ble arrangert i samarbeid med Kulturrådet, og Hovdenakk var til stede sammen med Rolf Engelsen og Kari Varden (ansatt i Kulturrådet) og Anne Oterholm (rådsmedlem). Seminaret samlet deltakere fra Tsjekkia, Ungarn, Polen og Island, i tillegg til Norge. Hovdenakk holdt innlegg om kritikkens situasjon i Norge.

15. Fellesmøter, styret og arbeidsutvalgene

Styret ser det som en viktig oppgave å sikre tette bånd, både mellom styret og arbeidsutvalgene og mellom det enkelte AU. Vi fortsetter derfor med fellesmøter minst hvert halvår. Det er avholdt to fellesmøter i denne styreperioden.

Til det første fellesmøtet inviterte vi Ida Vågsether, kritiker og lærer i videregående skole, for å presentere det pedagogiske opplegget hun har laget til Kritikportalen (se punkt 13). Ved møtet kom det opp en idé om å utvide portalen med kritikker av romaner som er mye lest i norskfaget. Dette for å øke bruksområdet i skolen.

Det ble også gjort en idémyldring på grunnlag av seminarkomiteens tanker i forbindelse med at deres første møte om høstseminaret 2018 nylig var gjennomført. De ulike AU-ene orienterte om sine hovedprosjekter i året, og møtets siste sak var ulike ønsker og ideer til videre arbeid med fagforeningsspørsmål.

Knut Olav Åmås, direktør for Fritt Ord, var innleder under det andre fellesmøtet. Han var invitert til å fortelle om hvilke erfaringer stiftelsen har gjort seg etter sin satsing på kritikk de siste årene. Foruten rapport fra enkelte av stipendmottakerne om at honorarene deres er blitt satt ned som følge av stipendet, fortalte Åmås at søknadsgrunnlaget sier noe om tilfanget kritikere, og at det er begrenset hvor mange heltidskritikere det kan være plass til i Norge. Også Åmås betoner for øvrig behovet for bedre data for utviklingen innen kritikken, og hevder at det stadig er for mye synsing med hensyn til tall og statistikk.

På fellesmøtet ble hovedtrekk fra medlemsundersøkelsen (se punkt 12 c) presentert, og det ble diskutert hvorvidt vi skal forsøke å lage et utkast til et manifest hvor vi gjør kjent hva Kritikerlaget jobber for. Det ble satt ned en arbeidsgruppe, bestående av Simen Joachim Helsvig, Julie Rongved Amundsen og Ellen Engelstad, som jobber videre med dette.

16. Kontorplasser på Litteraturhuset i Oslo

Litteraturhuset tilbyr leie av kontorplasser til skribentorganisasjonene til subsidiert pris. Kritikerlaget har avtale om en såkalt munkecelle. Plassen blir lyst ut via nyhetsbrev og e-post. I tillegg tilbyr Litteraturhuset plasser i åpent kontorlandskap. Interesserte medlemmer kan få nøkkelkort ved å henvende seg til Litteraturhusets administrasjon.

17. Lokaler i Forfatternes hus

Foreningene som holder til i Forfatternes hus, ønsker av ulike grunner å flytte. Kritikerlaget jobber for å få til en løsning der vi fremdeles kan være en del av kontorfellesskapet med de andre foreningene. Det er foreløpig uvisst både hvor foreningene i huset skal flytte og når det skal skje, men gjennom hele året har det foregått sonderinger.

18. Overføring av Henrik Rytters minnefond til Olav Dalgards kritikerpris

I januar 2017 kom styret i Henrik Rytters minnefond med forslag om at minnefondet overføres til Olav Dalgards kritikerpris, og at sistnevnte skifter navn til Olav Dalgard og Henrik Rytters kritikerpris. Bakgrunnen er at Rytters rettigheter i 2020 faller i det fri, og at kostnaden ved å opprettholde fondet, hvor den lovpålagte egenkapitalen ikke kan brukes til løpende utgifter, ikke gir økonomisk grunnlag for å føre fondet videre. Forslaget ble vedtatt av Kritikerlagets styre. Det er i perioden søkt Lotteri- og stiftelsestilsynet om opprettelse av den nye stiftelsen. Midlene som tilhørte Olav Dalgards kritikerpris, kr 125 000, er overført til stiftelsen.

19. Nettsiden kritikerlaget.no, Facebook og Twitter

Monica Holmen har i perioden fungert som nettedaktør i et engasjement på 12 timer per måned. Kritikerlaget har også egen Twitter-konto med 1 854 følgere. Facebook-profilen for Norsk kritikerlag har per 12. mars 2018 998 følgere.

20. Skribentenes samarbeidsutvalg (SOS)

Skribentenes samarbeidsutvalg er et samarbeidsorgan for Den norske Forfatterforening (DnF), Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF), Norske Oversetterforening (NO), Norske barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU), Norske Dramatikeres Forbund og Norsk kritikerlag. Det har ikke vært noen møter i perioden.

21. Kritikerlaget i mediene – intervjuer/innlegg og lignende

- 21. juni: Ida Habbestad intervjuet av Minervanett om konsekvensene av innholdsmarkedsføring
- 30. mai: Innlegg i Dagbladet ved Ida Habbestad og Sindre Hovdenakk: «Løft tidsskriftene»
- 30. mai: Ida Habbestad intervjuet i NRK Klassisk om Årets kritikk (TMD)
- 11. nov.: Ida Habbestad intervjuet i Klassekampen om kutt i kulturkritikken.
- 27. nov.: Ida Habbestad om situasjonen for kritikk i Museumsnytt
- 28. nov.: Bernhard Ellefsen intervjuet i Dagsavisen om NRKs boksatsing.
- 22. jan: Ida Habbestad intervjuet av Periskop om Spellemannsprisens bruk av barnejury
- 23. jan: Ida Habbestad om Spellemannsprisens bruk av barnejury i Østlendingen
- 31. jan.: Ida Habbestad intervjuet i Aftenposten om bruk av terningkast i anmeldelser av skolerevyer.
- 13. mars: Innlegg i Dagsavisen ved Ida Habbestad og Sindre Hovdenakk: «Slik blir de en ledende kulturby»
- 14. mars: Innlegg i Dagbladet ved Ida Habbestad og Sindre Hovdenakk: «Gi rom for fordyppingen»

I forbindelse med kulturministerens utspill om Spelkritikk, skrev vi et innlegg som vi publiserte på egne nettsider. Innlegget ble mye delt og sitert i Vårt Land 1. august.

III FAGLIGE SAKER / SEKSJONENE

22. Seksjonene

Årsmeldingene for de enkelte seksjonene følger i årsmøteheftet.

23. Seminarer/debattmøter

arrangert helt eller delvis av Norsk kritikerlag

- 29. mai: Debattmøte: «Kritikk av kunst for barn og unge» (v. AU-TMD i samarbeid med Festspillene i Bergen)
- 1.–2. juni: Kritikerseminaret: «Våre hus og hoteller brenner» (AU-litt. v. Arne Borge og Olaf Haagensen i samarbeid med Norsk Litteraturfestival)
- 14. juni: Kritikersalong: «Sett det eller hørt det?» (v. AU-kunst i samarbeid med NyMusikk)
- 8. sept.: Samtale: «Om å oversette Elena Ferrante» (v. AU-litt. i samarbeid med Norsk Oversetterforening og Litteraturhuset i Bergen)
- 26. sept.: Kritikersalong: «Å gjøre poesien til verktøy. Om året Aschehoug-prisvinner» (v. AU-litt.)
- 11. okt.: Kritikersalong: «Er den klassiske musikken stadig 'like aktuell'?» (v. AU-TMD i samarbeid med Det Norske Kammerorkester)
- 20. okt.: Kritikersalong: «Rekonstruksjon eller mimring?» (v. AU-TMD i samarbeid med CODA og Bærum Kulturhus)
- 4. nov.: Kritikersalong: «Søt melodi eller lyrikk for vår tid?» (v. AU-litt. i samarbeid med Oslo Internasjonale Poesifestival)
- 22. nov.: Debatt om kritikerrollen (v. AU-litt. i samarbeid med Vinduet)
- 23. nov.: «Kunståret 2017 – Hva vi så, og hva vi sa» (v. AU-kunst i samarbeid med Kunstnernes hus)
- 29. nov.: Kritikersalong: «Virkeligheten – stoffet litteraturen veves av» (v. AU-litt. i samarbeid med Litteraturhuset i Bergen)
- 30. nov.: Kritikersalong: «Nyskaping – en vanskelig gulrot å forfølge?» (v. AU-kunst i samarbeid med Norske Kunsthåndverkere og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum)
- 5. des.: Kritikersalong: «Bokåret 2017 – dikt og forbannet sannhet» (v. AU-litt.)
- 6. des.: Kritikersalong: «The Arctic as the Planetary Oracle» (v. AU-kunst i samarbeid med OCA)
- 15. mars: Kritikersalong: «Scenekunst, kvalitet og kritikk siden 1829» (v. AU-TMD)

24. Arrangementer med deltakelse av representanter for Norsk kritikerlag

- 1. april: Årsmøte i Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere
- 1. april: Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforenings årskonferanse
- 22. april: Årsmøte i Norsk Forfattersentrum
- 26. april: Årsmøte i Kopinor
- 8. mai: Utdelingen av Fritt Ords pris
- 31. aug.: Utdelingen av Aschehougprisen
- 22. sept.: «International Seminar on Art Criticism», Praha
- 28. sept.: Utdelingen av Norsk Oversetterforenings og NFFs oversetterpriser
- 29. sept.: Norske Barne- og Ungdomsbokforfatteres 70-årsjubileum
- 30. sept.–1. okt.: Norsk Oversetterforenings høstseminar
- 3. nov.: Panelsamtale om den frie skribentens posisjon i norsk offentlighet
- 21. nov.: Utdelingen av brageprisene
- 25. nov.: Norsk Oversetterforenings julemøte
- 2. mars: «Tidsånd og åndenød – kulturtidsskriftene i Norge»
- 3. mars: Årsmøte i Norske Dramatikeres Forbund

- 8. mars: Utdelingen av Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur
- 10. mars: Årsmøte i Den norske Forfatterforening
- 14. mars: Utdelingen av Ungdommens kritikerpris
- 17. mars: Årsmøte i Norsk Oversetterforening
- 7. april: Årsmøte i Norsk Forfattersentrum
- 7.–8. april: Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforenings årskonferanse

25. Representanter oppnevnt av Kritikerlaget til ulike nemnder/utvalg

- Stipendkomiteen for andre kunstnergrupper, Statens kunstnerstipend: Anette Therese Pettersen
- Ibsenprisen: Karen Frøsland Nystøyl
- Rådet for Norsk barnebokinstitutt (NBI): Karen Frøsland Nystøyl, vararepresentant Cathrine Krøger

26. Kunstnerpriser

- Kunstkritikerprisen 2016 (utdelt 1. juni 2017): Nasjonalmuseet, avd. Museet for samtidskunst, ved kurator Ingvild Krogvig for utstillingen *Stille revolt*.
- Aschehougprisen 2017 (utdelt 31. aug. 2017): Øyvind Rimbereid. (Prisen juryeres av Norsk kritikerlag ved arbeidsutvalget i Seksjon for litteratur.)
- Kritikerprisen for teater 2016/2017 (utdelt 28. sept. 2017): Morten Traavik for *Århundrets rettsak*
- Kritikerprisen for musikk 2016/2017 (utdelt 28. sept. 2017): Lise Davidsen for *Ariadne auf Naxos*
- Kritikerprisen for dans 2016/2017 (utdelt 28. sept. 2017): Carte Blanche for *Jerada*
- Kritikerprisen for beste voksenbok 2017 (utdelt 1. mars 2018): Cecilie Løveid for *Vandreutstillinger*
- Kritikerprisen for beste barne- og ungdomsbok 2017 (utdelt 1. mars 2018): Magnhild Winsnes for *Hysj*
- Kritikerprisen for beste oversettelse 2017 (utdelt 1. mars 2018): Øystein Vidnes for *Tre kvinner*
- Kritikerprisen for beste sakprosabok for voksne 2017 (utdelt 1. mars 2018): Anne Bitsch for *Går du nå, er du ikke lenger min datter*

27. Priser til kritikere

- Olav Dalgards kritikarpris tildeles en filmkritiker, en litteraturkritiker og en teaterkritiker etter turnus. Prisen, som består av en bronzeskulptur og kr 10 000, ble i 2017 tildelt litteraturkritikeren Tom Egil Hverven.
- Reidar Mjøens legat tildeles et medlem av TMD-seksjonen. Legatet ble i 2017 tildelt Karen Frøsland Nystøyl. Legatets egenkapital er kr 459 100.
- Årets kritikk 2016/2017 (delt ut for fjerde gang, og for tredje gang i samarbeid med FiB): Julian Blaue for teksten «Allkunstverk Volksbühne 1992–2016: Hvil i krig»
- Årets litteraturkritiker 2018 (utdelt 1. mars 2018): Carina E. Beddari. Prisen er et grafisk blad.

28. Stipend og støtte

a) Ti stipend utdelt av Kritikerlaget

Norsk kritikerlags reisestipend (kr 15 000, tildelt våren 2017)

Kristina L. K. Bore, Ane Farsethås, Freddy Fjellheim, Harald Flor, Hilde Halvorsrød, Bodil Maroni Jensen, Eivind Myklebust, Olav Solvang, Hilde Sørstrøm og Maren Ørstavik

b) 15 stipend innstilt av Kritikerlaget (tildelt våren 2017)

Statens arbeidsstipend

Therese Bjørneboe, Ellen Engelstad, Ulrik Eriksen, Stian Walter Gabrielsen, Mikael Godø, Frode Johansen, Audun Lindholm, Gro Jørstad Nilsen, Tommy Olsson og Silje Marie Norevik

Statens diversestipend (kr 134 400* fordelt på 6 stipend)

Arne Borge, Aksel Kielland, Oda Bhar Lurås, Sidsel Pape, Henrik Keyser Pedersen og Erle Marie Sørheim. *Kvoten var ekstraordinær pga. frigjorte midler fra et arbeidsstipend.

c) 1 stipend innstilt av Kritikerlaget og Norsk Journalistlag

Kringkastingsstipend (kr 20 000 tildelt våren 2018)

Henrik Keyser Pedersen

d) Tilskudd til reise og/eller opphold på seminarer o.a.

48 personer har mottatt tilskudd til deltakelse på seminarer og lignende

(derav årsmøtet 7, Norsk Litteraturfestival 36, Festspillene i Bergen 3, Kritikeralong TMD 2)

IV VEDERLAGSORDNINGENE

29. Kopinor

Norsk kritikerlag er en av Kopinors 22 medlemsorganisasjoner. Kopinor inngår avtaler om fotokopiering og digital kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk.

Kritikerlaget mottok i 2017 104 878 kr i kollektive vederlag fra Kopinor (2016: 90 854 kr).

Kopinors totale inntekter i 2017 var 350 mill. kr. Norske rettighetshavere mottok i alt 212,2 mill. kr i kollektive vederlag. Til utenlandske rettighetshavere ble det utbetalt 48,5 mill. kr i kollektive vederlag. Kopinor utbetaler også en del vederlag til rettighetshavere individuelt (20,9 mill. kr i 2017).

Det ble i 2017 fremforhandlet en ny mønsteravtale med KS om kopiering bl.a. i skoleverket. Avtalen gjelder til utgangen av 2021.

Avtalen med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker på internett (Bokhylla.no) løper videre, og tjenesten er komplett vinteren 2018. Deler av vederlaget for denne bruken utbetales individuelt.

Fra og med 2017 er virksomheten til det tidligere datterselskapet Kopinor Pensum integrert i Kopinors virksomhet. Dette omfatter særlig drift og videreutvikling av pensumløsningen Bolk. Denne benyttes til rettighetsklarering og fremstilling av pensum til høyere utdanning, både digitalt og på papir.

Kopinor ble startet av norske rettighetshavere i 1980. Yngve Slettholm er administrerende direktør, Tom Remlov styreleder.

Anne Merethe K. Prinos var i 2017 Kritikerlagets representant i Kopinors representantskap, med Oda Bhar Lurås som vararepresentant. På vegne av opphavsmannsorganisasjonene innenfor journalistisk virksomhet og kritikk var Hege Iren Frantzen (NJ) styremedlem med Arne Jensen (NR) som varamedlem.

30. Bibliotekvederlag

Staten betaler et årlig kulturpolitisk begrunnet vederlag for at bøker og annet lånes ut på biblioteket. Bibliotekvederlaget beregnes ut fra bokbestanden i alle offentlige bibliotek og en framforhandlet enhetspris for hver utlånsenhet. Det samlede vederlaget som utbetales fra staten, fordeles etter avtale mellom de berørte rettighetshavergrupper.

I 2017 var det samlede bibliotekvederlaget på kr 109 623 041. Av disse mottok Norsk kritikerlags fond kr 954 378.

I januar 2017 ble det oppnådd enighet mellom partene om følgende toårsavtale: Bestanden fra siste telling fra 2015 fryses og legges til grunn for vederlagsberegning både for 2017 og 2018. Det digitale holdes utenfor. Vederlaget justeres opp med 2,4 % hvert år. Hensyntatt redusert bokbestand, er den reelle økningen av hele bibliotekvederlaget ca. 1,9 %. Resten av Kulturdepartementets budsjett ble for øvrig justert opp med 1,7 %. I 2018 er den såkalte enhetsprisen på kr 2,5795.

31. Norwaco (Norwegian Organisation of Rightholders in Audio-visual Works)

Norwaco er en forvaltningsorganisasjon for opphavsmenn, utøvende kunstnere og produsenter. Norwaco har 35 norske organisasjoner som medlemmer. Inntektsført vederlag utgjorde i 2017 370 millioner. Medlemmene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom en forvaltningskontrakt. Denne deler Norwacos forvaltning i syv sektorer. Medlemmene i hver enkelt sektor beslutter fordelingen av vederlaget mellom organisasjonene. Cathrine Nagell, Norwacos direktør de siste elleve årene, har sagt opp sin stilling fra 1. mars 2018. Assisterende direktør Elin Urkedal er konstituert frem til ny direktør tiltrer. Styreleder er Jan Terje Helmlø.

Samarbeidsavtalen mellom Norsk kritikerlag og Norsk Journalistlag (NJ) om et felles stipend basert på vederlag fra kabelsektoren ble reforhandlet i 2010. Resultatet var en treårig avtale for 2010–2013 om videreføring av ordningen med 2 stipend à kr 20 000 årlig. Denne avtalen ble i 2013 prolongert for ett år, det samme er skjedd i 2014, 2015, 2016 og 2017.

Oslo, 26. februar 2018

For styret i Norsk kritikerlag

Ida Habbestad (sign.)
styreleder

ÅRSRAPPORT FOR SEKSJON FOR LITTERATUR

for perioden 25. mars 2017 til 14. april 2018

I. Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har bestått av følgende fire medlemmer: Bernhard Ellefsen (leder), Eivind Myklebust, Hilde Slåtto og Janneken Øverland. AU har fungert uten vara i perioden. AU har hatt tre ordinære møter i perioden. I tillegg har AU deltatt på to fellesmøter med styret og de andre arbeidsutvalgene.

II. Medlemsrapport

I perioden er ni medlemmer strøket fra medlemsregisteret pga. manglende innbetalt medlemskontingent. I tillegg har fire medlemmer meldt seg ut. Ett medlem, Svein Johs. Ottesen, er gått bort. Nye medlemmer i perioden er: Øystein Hauge, Katrine Heiberg, Lars Holm-Hansen, Ola Jostein Jørgensen, Katrine Kalleklev, Ingebjørg Liland, Ragnild Lome, Anders Neraal, Kurt Sweeney og Ida Lødemel Tvedt. Per 12. mars 2018 har seksjonen 202 medlemmer.

III. Prisutdelinger fra Seksjon for litteratur

1. Kritikerprisene 2017

Prisene ble delt ut 1. mars.

- Beste skjønnlitterære voksenbok: Cecilie Løveid, *Vandreutstillinger*
- Beste barne- og ungdomsbok: Magnhild Winsnes, *Hysj*
Juryen har bestått av Morten Olsen Haugen, Karen Frøslund Nystøyl og Geir Vestad.
- Beste oversettelse: Øystein Vidnes, for oversettelsen av Robert Musils *Tre kvinner*.
Juryen har bestått av Carina Elisabeth Beddari, Audun Lindholm og Janneken Øverland.
- Beste sakprosabok for voksne: Anne Bitsch, *Går du nå, er du ikke lenger min datter*
Juryen har bestått av Alf Kjetil Igland, Espen Søybye og Carline Tromp.
- Årets litteraturkritiker 2018: Carina Elisabeth Beddari
Juryen har bestått av Anne Cathrine Straume, Solgunn Solli, Eirik Vassenden, Emil Otto Syvertsen og Alf Kjetil Walgermo.

2. Priser i samarbeid med andre aktører:

- Aschehougprisen 2017: Øyvind Rimbereid
Juryen består av AU.
- Ungdommens kritikerpris 2017: Nina Lykke, *Nei og atter nei*

Nominasjonsjury 2017/18: Birgitte Bjørnøy, Eivind Myklebust og Kristian Wikborg Wiese.
Ungdommens kritikerpris 2018: Demian Vitanza, *Dette livet eller det neste*

Kritikerfaddere: Ole Jacob Hoel, Eivind Myklebust, Mari Nymoene, Anne Merethe K. Prinos, Solgunn Solli og Emil Otto Syvertsen.

- Stig Sæterbakkens minnepris 2017: Cathrine Knudsen
Kritikerlaget oppnevner ett medlem til juryen, i 2017 var det Olaf Haagensen.

IV. Seminarer og arrangementer

1. Norsk Litteraturfestival, Sigrid Undset-dagene

Kritikerseminaret ble arrangert under Litteraturfestivalen på Lillehammer. Seminaret hadde tittelen «Våre hus og hoteller brenner. Kritik og offentlighetsutøvelse i en vanvittig tid». Se

innleggene fra seminaret på kritikerlaget.no. Seminarkomiteen 2017 bestod av Arne Borge og Olaf Haagensen. Blant deltakerne var Åsa Linderborg, Tue Andersen Nexø, Åsne Seierstad og Steve Sem-Sandberg. Fullstendig program og informasjon på www.kritikerlaget.no.

2. Samarbeidsarrangement om oversettelse

Fredag 8. september 2017 arrangerte Kritikerlaget i samarbeid med Oversetterforeningen og Litteraturhuset i Bergen en samtale mellom Kristin Sørstal og litteraturkritiker Janneken Øverland. Samtalen ble ledet av litteraturkritiker Carina Elisabeth Beddari.

3. Kritikeralonger

I 2017 arrangerte seksjonen fire kritikeralonger. Tre ble avholdt på Litteraturhuset i Oslo, en på Litteraturhuset i Bergen.

26. september 2017: «Å gjøre poesien til verktøy. Om årets Aschehougprisvinner», Litteraturhuset i Oslo, Kjelleren

I panelet satt litteraturkritikerne Tom Egil Hverven (Bokmagasinet) og Carina Beddari (Morgenbladet). Ordstyrer var kritiker Janneken Øverland. Etter samtalen leste Øyvind Rimbereid. Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/a-gjore-poesien-til-verktoy-om-arets-aschehougprisvinner>

4. november 2017: «Søt melodi eller lyrikk for vår tid?», Litteraturhuset i Oslo, Wergeland

Ordstyrer: Synne Øverland Knudsen. Panel: Håvard Rem, Sigrid Hvidsten og Pedro Carmona-Alvarez. Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/referat-sot-melodi-eller-lyrikk-for-var-tid>

29. november 2017: «Virkeligheten: Stoffet litteraturen veves av», Litteraturhuset i Bergen

I panelet: Olaug Nilssen, Eirik Vassenden og Bernhard Ellefsen. Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/referat-virkeligheten-stoffet-litteraturen-veves-av>

5. desember 2018: «Bokåret 2017: Dikt og forbannet sannhet», Litteraturhuset i Oslo

Panelet: Margunn Vikingstad (Morgenbladet), Ingunn Økland (Aftenposten) og Kristian Wikborg Wiese (Vårt Land). Ordstyrer: Hilde Slåtto (Vårt Land). Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/bokaret-2017-dikt-og-forbannet-sannhet>

V. Faglige saker

Arbeidsutvalget og seksjonen for øvrig har i perioden fokusert på følgende:

1. Sette litteraturkritikken på dagsorden gjennom seminarer og andre aktiviteter

Kritikeralonger og Kritikerseminaret på Lillehammer. I samarbeid med Vinduet arrangerte AU et debattarrangement om kritikerens rolle og rolleforståelse høsten 2017. Arrangementet var et svar på flere hendelser og utspill. Et panel bestående av Merete Røsvik Granlund, Karin Haugen og Bernhard Ellefsen diskuterte i en halvtimes tid, før moderator Preben Jordal ledet en halvannens times samtale for åpen mikrofon. Alle fikk sagt det de hadde å si før kvelden var omme. Og det var målet.

2. Prisutdelinger

Kritikerprisene, Aschehougprisen og Ungdommens kritikerpris

VI. Organisasjonsmessig

AU har hatt som mål for perioden å styrke litteraturseksjonens faglige arbeid.

Tiltak:

- a) Vi ønsker å satse på formidlingsprosjektet «Utvidelse av kampsonen – Den beste litteraturkritikken gjennom 150 år». Se utdypning under handlingsplan. Arbeidet med dette vil gjøre det nødvendig å redusere antallet kritikeralonger dette året til to. Prosjektet vil danne grunnlag for Kritikerseminaret på Lillehammer i 2019.
- b) Vi ønsker å fastholde den gode oppslutningen om salongene våre, som også i år har holdt et høyt faglig nivå. I 2018 satser vi på å ha de to Oslo-salongene på Litteraturhuset.

FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN

for perioden april 2018 – april 2019

- 1) Iverksette formidlingsprosjektet «Utvidelse av kampsonen – Den beste litteraturkritikken gjennom 150 år».** Vi er innvilget støtte til arbeidet fra Kulturrådet og Fritt Ord. Fra sammendraget av prosjektbeskrivelsen:
«For å åpne kritikkhistorien for nye lesere, både i kritikerstanden og i offentligheten som sådan, mener vi at den må fortelles og formidles. Det vil vi gjøre gjennom en kåring av de ti sterkeste litteraturkritikerne i Norge. Utvalget skal gjøres av en fagjury, bestående av en kritikkforsker, en litteraturhistoriker, en kulturredaktør og en praktiserende kritiker. Listen på ti litteraturkritiske forfatterskap skal danne grunnlag for omfattende formidling i form av et seminar, en serie presenterende tekster i avis, og – hvis finansieringen tillater det – en bokutgivelse og et kritikkverksted for unge kritikere. Målet er ikke å 'børste støv av historien', men å nærme seg formidlingen med en aktivistisk ambisjon.»
- 2) Kritikeralonger**
AU vil søke midler fra Norsk kulturråd og Fritt Ord om støtte til to nye kritikeralong-arrangementer i 2018.
- 3) Kritikerseminaret under Norsk Litteraturfestival, 2018.**
Seminarkomiteé for 2018 er Ragnild Lome og Olaf Haagensen.
- 4) Videreføring av arbeidet med Aschehoug-prisen, Ungdommens kritikerpris og kritikerprisene.**
- 5) Oppfølging av litteraturseksjonens sider på kritikerlaget.no**
- 6) Videreføring av fokuset på kritikerens rolle og arbeidsvilkår.**

Oslo, mars 2018

For arbeidsutvalget for litteraturseksjonen

Bernhard Ellefsen, leder

ÅRSRAPPORT FOR SEKSJON FOR TEATER, MUSIKK OG DANS for perioden 25. mars 2017 til 14. april 2018

I. Arbeidsutvalget

På seksjonens årsmøte ble følgende personer valgt inn i arbeidsutvalget: Hilde Halvorsrød (ny), Tora Myklebust Optun (gjenvalg), Venke Marie Sortland (gjenvalg), Julie Rongved Amundsen (gjenvalg, leder) med Kristin Aalen som vararepresentant. Arbeidsutvalget har hatt fire møter i perioden og har i tillegg deltatt i to fellesmøter med styret i Norsk kritikerlag og arbeidsutvalgene for de andre to seksjonene. Tora Myklebust Optun måtte trekke seg fra arbeidsutvalget midt i perioden på grunn av ny jobb som ikke var forenlig med vervet, og Kristin Aalen gikk da inn som møtende medlem. Julie Rongved Amundsen var i mammapermisjon fra medio april 2017 til september, og Venke Sortland vikarierte som leder i perioden.

II. Årsmøte

Seksjonen avholdt årsmøte 25. mars 2017. 9 stemmeberettigede var til stede. I tillegg var Hilde Halvorsrød til stede, hun ble ikke formelt tatt opp som medlem før i juni 2017, og var derfor ikke stemmeberettiget på tidspunktet for årsmøtet. Julie Rongved Amundsen ledet møtet. Arbeidsutvalgets forslag til ny valgkomité bestående av Sjur Haga Bringeland (gjenvalg), Hild Borchgrevink (ny) og Sigurd Ziegler (gjenvalg) ble enstemmig vedtatt. Alle ble valgt for ett år.

III. Medlemsrapport

Seksjonen har pr. 12. mars 2018 101 medlemmer. I perioden har to personer meldt seg ut, i tillegg er én person strøket fra medlemsregisteret på grunn av manglende innbetalt kontingent. Nye medlemmer i perioden er: Eline Bjerkan, Hilde Halvorsrød, Wenche Larsen, Embret Tangen Rognerød, Andrea C. Rygh og Eystein Sandvik.

IV. Kritikerprisene 2016/2017

Prisene, som bestod av et trykk av Gro Finne, ble utdelt 28. september på Litteraturhuset i Oslo. Julie Rongved Amundsen ledet prisutdelingen.

Teaterkritikerprisen 2016/2017 ble tildelt Morten Traavik og Traavik.info for forestillingen *Århundrets rettssak* under Barents Spektakel 2017. Prisen ble delt ut av Therese Bjørneboe.

Dansekritikerprisen 2016/2017 ble tildelt Carte Blanche for forestillingen *Jerada*. Pristalen ble skrevet av Knut Ove Arntzen og fremført av Venke Marie Sortland.

Musikkritikerprisen 2016/2017 ble tildelt Lise Davidsen for sin rolle i *Ariadne auf Naxos*, NOSO, 17.–23. mars 2017. Prisen ble delt ut av Hilde Halvorsrød.

V. Seminarer og arrangementer

I perioden arrangerte seksjon for teater, musikk og dans tre kritikeralonger, samt vårt årlige debattmøte i samarbeid med Festspillene i Bergen. I forbindelse med sistnevnte ble også stipendet for årets kritikk delt ut. Referater fra salongene og debattmøtet i Bergen ligger på Kritikerlagets nettsider.

Salong musikk: «Er den klassiske musikken 'stadig like aktuell'?»

Kritikeralongen ble arrangert 11. oktober 2017 klokken 18.30 i Vinterhagen på Sentralen i Oslo. I panelet satt Maren Ørstavik, musikkritiker i Aftenposten, Erling Sandmo, professor i historie ved UiO og musikkritiker og Terje Tønnesen, konsertmester og kunstnerisk leder for Det norske kammerorkester. Ordstyrer var Ida Habbestad, musikkritiker og leder i Norsk kritikerlag. Salongen ble avholdt i forkant av Det Norske Kammerorkestres konsert i Marmorsalen kl. 20.30. De fremførte kortere utdrag fra deres abonnementskonsert kvelden før.

Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/referat-er-den-klassiske-musikken-stadig-like-aktuell>

Salong dans: «Rekonstruksjon eller mimring?»

Kritikersalongen ble avholdt fredag 20. oktober kl. 17.00–18.30 på Bærum Kulturhus i forbindelse med CODA 2017. Spørsmål som ble diskutert var: Hva er verdien av å gjenoppta, rekonstruere eller minnes en danseforestilling som ble produsert for flere år siden? Kan en live gjenopptakelse sees som et rent dokumentarisk og historisk prosjekt, eller vil verket uunngåelig bli vurdert i lys av sin samtid? I panelet satt: Pernille Holden (dansekunstner), Sigrid Øvreås Svendal (dansehistoriker), Andrea Keiz (fra Tanzfond Erbes) og Stine Nilsen (kunstnerisk leder for CODA). Snelle Ingrid Hall, dansekunstner og kritiker, var debattleder.

Referat: <http://kritikerlaget.no/saker/rekonstruksjon-eller-mimring-1232>

Salong teater: «Scenekunst, kvalitet og kritikk siden 1829»

Teatersalongens tidspunkt ble flyttet til mars på grunn av Amundsens mammapermisjon og Kulturrådets utsatte utgivelse av artikkelen som skulle være tema. Kritikersalongen avholdes torsdag 15. mars 2018 klokken 18.00 på Litteraturhuset i Oslo, altså etter at denne rapporten er ferdigstilt. Til denne kritikersalongen har vi invitert kulturhistoriker Ole Marius Hylland fra Telemarksforskning til å snakke om scenekunstkritikk i et historisk perspektiv og hvordan vi i dag snakker om kvalitet i teatret. I Kulturrådets nye utgivelse om kvalitet har Hylland skrevet en artikkel der han ser på utviklingen av norsk scenekunstkritikk og der han har sammenlignet kritiske tekster om scenekunst i ulike utgivelser til ulike tider. Etter et innledende foredrag fra Hylland vil vi ha en samtale mellom Hylland og kritiker Hild Borchgrevink.

VI. Faglige saker

A) Kritikerprisene

Prisene ble utdelt 28. september 2017 på Litteraturhuset i Oslo. Se over for ytterligere informasjon.

B) Årets kritikk

Juryen bestod av Ida Habbestad, musikkritiker og leder for Norsk kritikerlag, Anette Therese Pettersen, teaterkritiker i bl.a. Morgenbladet og fjorårets vinner av Årets kritikk, Kristian Seltun, teaterviter og teatersjef ved Trøndelag teater, utnevnt av Norsk Teater- og Orkesterforening, Maren Ørstavik, musikkritiker og redaktør av Periskop, utnevnt av Festspillene i Bergen og Ann-Christin Kongsness, dansekunstner.

Stipendet på 15 000 kroner gikk til Julian Blaue for teksten «Allkunstverk Volksbühne 1992–2016: Hvil i krig», publisert i Morgenbladet 5. august 2016.

C) Rekruttering

TMD har i perioden rekruttert seks nye medlemmer.

D) Kritikernes arbeidsvilkår

I samarbeid med Norsk kritikerlags styre har TMD fortsatt sitt arbeid for forbedring av vilkår for norske kritikere.

E) Kritikersalonger

Salonger ble arrangert 11. oktober 2017, 20. oktober 2017 og 15. mars 2018. Se over for ytterligere informasjon.

F) Kritikerlagets nettsider og AUs Facebook-side

Begge sider har vært jevnlig oppdatert ved behov.

VII. Mjøens legat

Arbeidsutvalget i TMD utgjør styret for legatet. Legatet som skal tildeles et medlem av TMD-seksjonen, hadde ikke blitt delt ut siden 2011 på grunn av dårlig avkastning. Flere år med lav rente gjør at fondet genererer lav avkastning og AU fikk derfor tillatelse av Lotteri- og stiftelsestilsynet å endre statuttene og dele ut penger fra grunnkapitalen. Legatet ble utlyst 8. mars 2017 med søknadsfrist 20. april 2017. Det kom inn åtte søknader, og på møte 9. juni ble det vedtatt å gi legatet på 31 000 kroner til Karen Frøslund Nystøyl.

Neste årsmøte i Mjøens legat vil bli avholdt 16. mars 2018, altså etter at denne rapporten er ferdigstilt.

VIII. Kommende planer: Kritikeralonger og debattmøter i 2017

Tre kritikeralonger er planlagt for året 2018, samt et debattmøte i samarbeid med Festspillene i Bergen. Planene er lagt med forbehold om finansiering.

A) Normativitet i dansekritikken.

I dansesalongen for 2018 skal vi samarbeide med Scenekunst.no og Black Box teater og deres satsning på dansekritikk. Temaet for årets dansesalong er normativitet i dansekritikken. Denne tematikken bygger på aktuelle og stadig mer prekære spørsmål som hvem det er som danser, hvordan danseren fremstilles på scenen og med hvilket blikk vi ser på dans. Men det bygger også på spørsmål om noen uttrykksformer, det være seg klassisk ballett eller kontaktimprovisasjon, har som grunnlag kulturelle ideer som er problematiske, eller i det minste utdaterte i dagens brede og sammensatte samfunn. Eller om den hvite middelklasseutøveren fremdeles er relevant i dagens scenekunst. Salongen vil foregå som en forberedt samtale mellom to personer: den norske dansekunstneren Sulekha Ali Omar og Sonya Lindfors. Salongen vil bli avholdt på Black Box teater i juni 2018

B) Kanon og kjønn i musikkritikken

Musikkalongen vil i år handle om kanon og kjønn og formidlingen av dette. På tross av økt bevissthet om likestilling på feltet de siste årene, er kjønnsbalansen i formidlingen av kunstmusikk fremdeles svært skjev, både når det gjelder programmering av konserter og festivaler, og antallet aktive kvinnelige komponister. Hva kan vi gjøre med kvinnemangelen i formidlingen av den historiske musikken? Er det rimelig å kritisere de store orkestrene for lav kvinneandel når overvekten av det tradisjonelle repertoaret er skrevet av menn? Hva med samtidsmusikk, der forholdet menn/kvinner som komponerer er 15/85 – er det realistisk å forvente 50-50 kjønnsbalanse? Hvilke fordeler og ulemper kan knyttes til kvotering? Styrker det likestillingen å lage et tydelig skille mellom «mannlige» og «kvinnelige» komponister? Salongen vil ta form av en paneldebatt og gjennomføres i samarbeid med Oslo-Filharmonien. Den vil finne sted i forbindelse med en konsert på deres høstprogram. I panelet ønsker vi å ha med professor i musikkvitenskap ved Universitetet i Oslo, Erling Guldbrandsen, postdoktor i musikkvitenskap ved Universitetet i Oslo og musikkritiker, Astrid Kvalbein, prosjektleder for Oslo-Filharmonien, Lars Petter Hagen og komponist og likestillingsombud i Komponistforeningen, Agnes ida Pettersen. Alle deltakere er forespurte.

C) Kanon og repertoarvalg

Teatersalongen for 2018 vil finne sted i Stavanger og ta form av en diskusjon rundt repertoarvalg og kanon. Kritikk av repertoarvalg er en sjeldenhet i kritikklandskapet i norske medier i dag, men er noe som langt oftere burde diskuteres fra et overordnet perspektiv. Regionteatrene har også et særlig ansvar for kanon- og kunstformidling og det er derfor spesielt spennende å se på hvordan dette gjøres ved Rogaland teater og å gi dette et kjønnsperspektiv. Paneldebatten skal arrangeres i samarbeid med Kåå kverulantkatedralen. De arrangerer jevnlig diskusjoner i Sting Nere i sentrum av Stavanger. Med utgangspunkt i repertoaret på Rogaland teater de siste årene ønsker vi å diskutere hvordan kjønn presenteres på institusjonsteaterscenen. Kan man snu om på hva som forventes av

kjønn i rollepresentasjon og kanonformidling, eller er kanon preget av sine skuespillertekniske og formidlingsmessige forventninger? Hva krever det av instruktør og skuespillere å skape alternative rollefigurer til machomannen og den vakre, svake kvinnen? Det har skjedd mye i skuespillerutdannelsene på dette feltet de siste årene, men hvordan ser det egentlig ut på scenen. Panelet skal settes sammen av regissør Sigrid Strøm Reibo, skuespiller ved Rogaland teater Nina Ellen Ødegård, førstelektor i litteratur ved Universitetet i Stavanger Brita Strand Rangnes, regissør Rolf Alme og religionshistoriker ved Universitetet i Stavanger Anne Kalvig og ordstyrer teaterkritiker Kristin Aalen.

D) Debattmøte i samarbeid med Festspillene i Bergen

I årets debattsamtale i samarbeid med Festspillene i Bergen vil vi ta utgangspunkt i Griegsakademiets forskningsprosjekt *Wheels within wheels* som skal presenteres under årets festspill. De har vært opptatt av forholdet mellom musikken og utøveren i et historiografisk perspektiv, og vi ønsker å diskutere hvordan dette skal diskuteres i musikkritikken. Når historisk klassisk musikk blir kritisert er det ofte verket og komponisten som fremheves som det viktigste elementet. Vi ønsker derfor å diskutere på hvilken måte kritikeren skal diskutere utøverens rolle og på hvilken måte det performative uttrykket skal få plass i kritikktteksten. De viktigste spørsmålene vil være: Hva er forholdet mellom komponist og utøver, verk og fremføring? Får komponisten og verket fremdeles forrang? Er det forskjell på hvordan utøverrollen skrives om i fremføringen av historisk og ny musikk. Hvordan skal musikkritikken diskutere utøverens performative og kommunikative form? Debattsamtalen vi ha form av en paneldebatt, og vi ønsker følgende deltakere. Alle er forespurt. Emil Bernhardt, ph.d.-stipendiat ved Norges musikkhøgskole og musikkritiker i Morgenbladet, ordstyrer, Magnus Andersson, musikkritiker i Klassekampen, Tanja Orning, cellist, og postdoktor ved Norges musikkhøgskole, Lene Grenager, Komponist og utøver, Jostein Gundersen, førsteamanuensis ved Griegakademiet og representant for *Wheels within wheels*.

Stipendet for Årets kritikk vil også deles ut under dette møtet.

Oslo, mars 2018

For arbeidsutvalget i Seksjon for teater, musikk og dans

Julie Rongved Amundsen, leder

ÅRSRAPPORT FOR SEKSJON FOR KUNST for perioden 25. mars 2017 til 14. april 2018

Arbeidsutvalget

På årsmøtet for seksjonen 25. mars 2017 ble følgende personer valgt inn i arbeidsutvalget (AU): Monica Holmen (leder), Emil Finnerud, Bjørn Hatterud og Gerd Elise Mørland. Christer Dynna ble valgt som varamedlem. Dynna har i hele perioden fungert som møtende medlem etter at Mørland trakk seg fra vervet. Som valgkomite ble Mona Pahle Bjerke og Heidi Bale Amundsen valgt.

AU har hatt seks møter i perioden. I tillegg har AU deltatt på to fellesmøter med styret og de andre AU-ene.

Generalsekretær Anne Merethe K. Prinos har vært til stede på de fleste møtene, noe som har vært en viktig støtte for kunstseksjonen. AU-medlemmene har hatt utstrakt kontakt via e-post. AU har mottatt fire søknader om medlemskap i perioden. Alle søkerne er tatt opp som medlemmer.

AUs viktigste oppgave har vært gjennomføringen av tre salonger, samt et foredrag utsatt fra i fjor.

Kunstkritikerprisen for 2016 ble delt ut på et eget arrangement i regi av Kunstseksjonen i samarbeid med Nasjonalmuseet, og redegjøres for under punkt B) Kunstkritikerprisen. AU har også jobbet med å planlegge og å skrive søknad om støtte til å avholde kritikeralonger / foredrag for neste periode.

AU har primært beskjeftiget seg med følgende:

- a) Kritikeralong, foredrag og søknader for kritikeralonger i 2018
- b) Kunstkritikerprisen
- c) Valgkomité for Stiftelsen Kunstkritikk
- d) Økonomi og budsjett

A

Kritikeralonger/foredrag

AU har i perioden arrangert tre salonger og ett foredrag. Referater fra arrangementene er lagt ut på Norsk kritikerlags hjemmeside, kritikerlaget.no.

Kritikeralong: Sett det eller hørt det?

Tid: 6. juni 2017

Sted: Emanuel Vigelands mausoleum, Oslo

Kunstseksjonen hadde lenge hatt ønske om å ta opp krysningen mellom visuell kunst og musikk til nærmere diskusjon, og hvordan mening oppstår i verk og kunstuttrykk som kombinerer det visuelle og det audiovisuelle. Hvilken innvirkning har det visuelle på lyden, og motsatt? *Sett det eller hørt det?* var et todelt arrangement, der vi først inviterte til konsert inne i mausoleet, som så la grunnlaget for videre samtale i den påfølgende salongen. Lydkunstnere og komponistene Lene Grenager og Alexander Rishaug fremførte hvert sitt egenkomponerte verk inne i mausoleet. Etter konserten fortsatte arrangementet utendørs, med panelsamtale der Grenager og Rishaug sammen med kunsthistoriker Olga Schmedling diskuterte lyd og visualitet med utgangspunkt i de fremførte verkene. Ordstyrer av Hild Borchgrevink. En rekke interessante aspekter knyttet til krysningen lyd og visualitet ble løftet fram, som for eksempel hvordan akustikken i rommet påvirket vår lesning av bildene på veggene; men også motsatt, hvordan bildene potensielt endret mening ettersom hvilket leie musikken lå i. Konklusjonen var at dette er to disipliner som utvilsomt påvirker hverandre, men som også kan dra nytte av hverandre.

Arrangert i samarbeid med NyMusikk. Det ble særdeles vellykket. Det var stor interesse fra publikum, og grunnet stor pågang, spilte Grenager og Rishaug to konserter hver i stedet for en, og mausoleet var fullsatt i to omganger.

Kritikersalong: Kunståret 2017

Tid: 23. november 2017

Sted: Kunsternes hus

Gjennom den årlige årsoppsummeringen ønsker vi å forsterke og intensivere prosessen rundt tildelingen av Kunstkritikerprisen. Følgelig skulle årets panelet forsøke å besvare hva og hvem kritikerens blikk eventuelt festet seg ved i 2017. I panelet satt Andreas Breivik (Kunstkritikk), Eline Bjerkan (ArtScene Trondheim) og Kjetil Røed (Aftenposten), mens ordstyrer var Marianne Lie Berg. De tre kritikerstemmene i årets salong hadde bitt seg merke i gode utstillinger over hele landet. En fasett ved kunståret 2017 som ble trukket frem, var sosialiserende kunst med en funksjon og dimensjon av møteplass og konkret rom for å drikke øl med venner. Det ble også meldt om kunsten som snakkes i og med Lorck Shives Kunstpris, som ledsages av en visning og går av stabelen i Trondheim annet hvert år. Også kunsthåndverket ble redegjort for, med et blikk på Årsutstillingen, i år den 40. i rekken. Andreas Breivik tok dessuten opp det samiske perspektivet i 2017, og blant annet Nordnorsk Kunstmuseums utstilling *There Is No*, som er omtalt som en «museums-performance». Kunstens fysiske tilstedeværelse og nærhet med publikumskroppene, ble også hentet frem og redegjort for av Kjetil Røed. Sist tok Breivik opp debattene som hadde satt sitt preg på kunståret 2017, særlig debatten om kunstspråket, som ikke sjelden er lite gjennomtrengelig og derfor ofte bare blir forstått av en engere krets innvidde, eller ingen. Her hang også tilhørerne seg på, og diskuterte ivrig språket som anvendes i kunstomtaler.

Arrangementet ble gjennomført i samarbeid med Kunsternes hus.

Se utvidet rapport fra salongen på Kritikerlagets nettsider:

<http://kritikerlaget.no/saker/kunst%C3%A5ret-2017-hva-vi-s%C3%A5-og-hva-vi-sa>

Kritikersalong: Kunsthåndverksalongen

Tid: torsdag 30. november

Sted: Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, Trondheim

Kvelden var satt av til en samtale rundt nyskaping i kunst og design, der Norsk kritikerlag v/seksjon kunst og Norske Kunsthåndverkere inviterte til en kritisk dialog med kunstnere og designere. Ønsket var å belyse og gi et innblikk i arbeidsmetodene deres, hva som driver dem framover, og hva nyskaping er for dem. I panelet satt Admir Batlak, designer, Matilde Westavik Gausdal, kunstner, og Nina Malterud, kunstner. Samtalen ble ledet av Steffen Wesselvold Holden, registrar ved Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum.

Batlak fortalte hvordan nyskaping, eller forsøket på å gjøre noe «nytt» hver gang, er selve premisset for å jobbe med mote, mens det i billedkunst og kunsthåndverk er større rom for å skape innovasjon gjennom en lengre forskningsprosess. Kunsthåndverker Nina Malterud tok utgangspunkt i Kunstneraksjonen og endringene som fulgte: At det gjennom den ble stadfestet at kunsthåndverk er kunst, og at det ble mer rom for kunstnerisk virksomhet. Hun mente at potensialet for noe nytt er en stor og fantastisk ambisjon, og at når hun skal være kunstner så legger hun til rette for det. Samtidig erfarer hun nå mer enn noensinne at dette med flittighet og ferdighet og motivasjon er ingen garanti, at resultatet ikke alltid kommer som planlagt. Matilde Westavik Gaustad delte erfaringer fra det å jobbe som kunstner, med mange «brødjobber» for å finansiere kunsten. Hun bemerket det problematiske i å forholde seg til kapitalistiske begreper som «nyskaping og innovasjon» i en kunstfaglig praksis, og mener det er en destruktiv måte å tenke kunst på. Det å skape kunst er mer et slags samarbeid mellom kunstverket og betrakteren, enn et forhold til en kunde.

I diskusjonen som fulgte ble temaer som distribusjon, formidling og markedsføring diskutert, og i hvilken grad det egentlig handler om kommersialisering. Søknadskrivning og utfordringer knyttet til det ble tatt opp, ikke minst hvilke konsekvenser det skulle få dersom «nyskaping» skulle bli et kriterium i søknader. Diskusjonen ble rundet av med noen refleksjoner rundt innovasjon, nytte og nyskaping, og at kunsten neppe er noe som skal styres av nytte og nyskaping.

Arrangert i samarbeid med Norske Kunsthåndverkere og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum.

Se utvidet rapport fra kritikeralongen på Norsk kritikerlags hjemmesider:

<http://kritikerlaget.no/saker/referat-nyskaping-en-vanskelig-gulrot-%C3%A5-f%C3%B8lge>

Foredrag: Arktis som planetens orakel

Tid: 6. desember

Sted: OCA's lokaler, Nedre gate 7, Oslo

I 2017 fikk vi avholdt det utsatte arrangementet med OCA fra året før. Etter innspill fra OCA, som var partner i arrangementet, ble dr. philos. Knut Ljøgodt invitert med, slik at arrangementet ble todelt. Temaet var nordområdene i kunsten, og Knut Ljøgodt presenterte den historiske delen, mens Garcia Anton sørget for det kontemporære perspektivet.

Knut Ljøgodt var først ut, og under tittelen «Ultima Thule – Images of the North» presenterte han noen historiske momenter rundt Arktis i kunsten. Ljøgodts foredrag tok form som en effektiv kunsthistorisk gjennomgang av kunstnere som på ulike måter hadde tatt for seg Arktis og tilhørende aspekter, i sine verker. Ljøgodt rundet av med å påpeke at til tross for at ideen om det sublime og farefulle rådet om fremstillinger av nordområdene, så finnes det ikke ett bilde på Arktis i kunsten. Arktis har heller ikke sluttet å fascinere, og kunstnere i vår egen tid har også avbildet Arktis på ulike måter. Herfra plukket Katya Garcia Anton opp tråden, og under tittelen «The Arctic. Eye of the Storm» var fokuset i hennes foredrag vår tid, og miljømessige aspekter som fremstillinger av Arktis og nordområdene i kunsten kan sies å berøre. Nordområdene er, som Antón understrekte, alt annet enn en homogen verden. Det er snarere et komplekst sted der dyr sameksisterer med omgivelsene, og der næring og politikk er tungt tilstede. I dette scenarioet har kunsten en kritisk rolle, understrekte Antón, og trakk paralleller til temaer som angår miljø og klima, og kunsten potensial i å spille en viktig rolle inn i dette. Nordområdene er åsted for konflikt, kontroll og råderett. Hvem eier nordområdene, og hvem bestemmer hvordan de skal forvaltes?

Etter foredragene fulgte en *q&a-session*, der hovedspørsmålet syntes å være hva kunstneren egentlig kan gjøre i denne sammenhengen, hvordan kan kunstnerne bidra i situasjoner som dette.

Se utvidet rapport fra salongen på Kritikerlagets nettsider: <http://kritikerlaget.no/saker/arktis-som-planetens-orakel-1235>

AU har søkt Fritt Ord og Norsk kulturråd om midler til å arrangere følgende salonger/prosjekter i 2018:

«Skeiv kunst – hva er nå det?», «Klikk og konsekvens», «Design-begrepet i museene», «Kunst, kritikk, konsensus og motkultur» og «Kunståret 2018». Fritt Ord har bevilget kr 20 000 til dette, Kulturrådet har gitt avslag. Det nye arbeidsutvalget må ta stilling til prosjektets fremtid.

B) Kunstkritikerprisen

Utdeling av Kunstkritikerprisen 2016

Dato: 1. juni 2017

Sted: Mellomstasjonen, Aker Brygge

Kunstkritikerprisen 2016 ble utdelt torsdag 1. juni 2017 på Mellomstasjonen, Aker Brygge. Prisen gikk denne gangen til Nasjonalmuseet, avd. Museet for samtidskunst ved kurator Ingvild Krogvig, for utstillingen *Stille revolt: Norsk prosess- og konseptkunst på 70- og 80-tallet*. Utdelingen ble markert med prisutdeling, etterfulgt av en samtale mellom Ingvild Krogvig og Stian Gabrielsen, skribent og kritiker, der de gikk i dybden på utstillingen – både positive sider så vel som aspekter som muligens kunne ha vært løst annerledes. *Stille revolt* var Ingvild Krogvigs første utstilling etter at hun kom til stillingen som kurator ved Museet for samtidskunst. Med seg i bagasjen hadde hun tung materie fra hovedfagsoppgave, som gjennom utstillingen fant rake veien ut til publikum. I *Stille revolt* ble den tilsynelatende «vanskelige» konsept- og prosesskunsten presentert på en innsiktsfull, pedagogisk og engasjerende måte, og som med overskudd og vilje til å fascinere publikum løftet frem en mer eller mindre oversett side av norsk kunsthistorie. Utstillingen rettet et oppmerksomt blikk mot «pionerene som på 70- og 80-tallet utfordret kunstobjektets status som estetisk objekt og vare, og som i et stille opprør banet vei for dagens kunstpraksiser». Følgelig fikk publikum oppleve verk som knapt er vist tidligere. Gjennom deres verker tegnet utstillingen et sammensatt bilde av en vesentlig periode i kunsthistorien, et bilde som gjenspeiler en ambisiøs intensjon om å rette opp i den norske kunsthistoriefortellingen – der konseptkunsten ikke har blitt tillagt den betydning som den fortjener. Intensjonene må kunne sies å være innfridd på alle mulige måter. Det var et så godt som samlet anmelderkorps som roste utstillingen, og Kunstseksjonen er dermed ikke alene i sin vurdering.

Begrunnelsen kan leses i sin helt på Kritikerlagets nettsider:

<http://kritikerlaget.no/saker/kunstkritikerprisen-2016-er-delt-ut>

Arrangementet var et samarbeid mellom Norsk kritikerlag, seksjon kunst, og Mellomstasjonen.

Kunstkritikerprisen 2017

I år har kunstseksjonen mottatt totalt 24 stemmer fra 12 medlemmer, på til sammen 12 forskjellige utstillinger / kunstprosjekter.

Tre utstillinger pekte seg ut og disse ble nominert av AU:

- *Sámi Dáiddamusea*, Nordnorsk Kunstmuseum i Tromsø
- *Kitty Kielland – Fri luft*, Stavanger Kunstmuseum og Lillehammer Kunstmuseum, kuratert av Inger Gudmundson (Stavanger Kunstmuseum)
- *Ode til en vaskeklut, Hymne til en tiger*, Norske tekstilkunstneres 40-årsjubileumsutstilling på Kunstnerforbundet, kuratert og organisert av Kirsti Willemse (prosjektleder) og John K. Raustein fra NTK, kunstner Bente Sætrang og daværende daglig leder for Kunstnerforbundet Wenche Volle.

Øvrige utstillinger/prosjekter som ble foreslått:

Tori Wrånes, Museet for samtidskunst; *Lucia – Etter mørke, lys*, Blomqvist Kunsthandel og QB galleri; Marét Anne Sara: *Pile O Sapmi*; Vanessa Baird: *You Are Something Else*, Kunstnernes hus; *Kunst uten Grenser*, Pascal Norge m fl. Gjøvik, oktober 2017 og tilhørende veggmaleri i Viken Folkehøyskole; *Emma og Edvard*, Munchmuseet; *Skiptvet*, Punkt Ø, Moss; Jan Groth Festspillutstillingen, Bergen Kunsthall; Karl Ove Knausgård *Mot skogen*, Munchmuseet.

C Valgkomite for styret i Stiftelsen Kunstkritikk

Arbeidsutvalget innstiller styret i Stiftelsen Kunstkritikk.

D Økonomi og budsjett

Så lenge AU får innvilget penger til tre-fire-fem kritikersalonger/prosjekter hvert år, må vi si at økonomien er tilfredsstillende for den virksomhet et frivillig arbeidende AU har anledning til å ta ansvar for. For 2017 mottok vi kr 90 000 fra Norsk kulturråd og kr 20 000 fra Fritt Ord. Vi følger honorarsatsene til Norsk Forfattersentrum som i 2017 var kr 2 300 for panel deltakere og kr 3 900 for

ordstyrer. Paneldeltakere som er til stede i kraft av en stilling eller betalt verv blir vanligvis ikke tilbudt honorar. Det er en mangel at vi ikke har penger til å ha medlemmer av AU som ikke bor i eller i nærheten av Oslo.

Vi har et budsjett på i overkant av 25 000 kroner pr salong. For kritikersalongene er det da regnet med et standard oppsett på 3-4 paneldeltakere, ordstyrer og fagansvarlig fra AU, annonsering samt administrative kostnader.

Medlemsutvikling

Seksjonen har fått fire nye medlemmer i perioden: Eline Bjerkan, Marit K. Flåtter, Nicholas Norton og Beate Petersen. Ingen medlemmer er strøket på grunn av manglende innbetalt kontingent, tre medlemmer har meldt seg ut. Ett medlem, Hans-Jakob Brun, er gått bort. Per 12. mars 2018 er det 91 medlemmer i kunstseksjonen.

Representasjon i juryer (oppnevnt av AU)

I perioden har Mona Gjessing sittet i juryen for Kunsthåndverkprisen, Monica Holmen har sittet i juryen for Høstutstillingsprisen, BKHs kunstpris og Oda Bhar i juryen for BKHs Fotokunstpris.

Oslo, mars 2018

For arbeidsutvalget i Seksjon for kunst

Monica Holmen, leder

FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN 2018/2019

1.0. Politiske og økonomiske tiltak

Styret vil jobbe for:

- 1.1. Å synliggjøre kritikkenes betydning og kritikerens kompetanse.
- 1.2. Å synliggjøre de dårlige lønns- og arbeidsvilkår kritikerne har, og følge opp konklusjoner og forslag til tiltak for kulturfrilansere fra organisasjoner vi samarbeider med.
- 1.3. Å synliggjøre våre veiledende honorarsatser og kritikerkontrakt. Honorarsatsene justeres årlig.
- 1.4. En fortsatt økning av antall arbeidsstipend og andre stipend for kritikere, å få opprettet en egen kvote til kritikere for de langsiktige stipendene til eldre/etablerte kunstnere og å få økt rammen for diverse stipend til kritikere i samme ordning.
- 1.5. Egne, permanente støtteordninger for kritikk hos Norsk kulturråd. Innlede prosess med å søke Kulturrådet om driftsstøtte.
- 1.6. Å jobbe for mer kartlegging/statistikk av situasjonen for norsk kritikk og kritikere, og gjennomføre jevnlig medlemsundersøkelser.
- 1.7. Å være i dialog med organisasjoner som arbeider med kulturfrilansernes vilkår og informere våre medlemmer om vilkår for medlemskap i respektive fagforeninger samt betydningen av kollektiv forhandling. Holde tett kontakt med Kunstnernettverket, og følge prosessen med utviklingen av et eventuelt LO Kultur.
- 1.8. Å opprettholde dialogen med Familie- og kulturkomiteen på Stortinget og med politisk ledelse i Kulturdepartementet.
- 1.9. Å levere hørings svar til stortingsmeldinger og andre meldinger som berører de kunstneriske felt og de medier som omfattes av medlemsgruppene.
- 1.10. Å arbeide for å bli representert i ulike offentlige referansegrupper med relevans for kritikeres økonomiske utvikling, stipendkomiteer o.l.
- 1.11. Å ta del i det offentlige ordskiftet gjennom debattinnlegg, paneldiskusjoner osv.

2.0. Faglige tiltak

Styret vil:

- 2.1. Legge forholdene til rette for at kritikere skal opptre uavhengig, selvstendig og etisk reflektert i sitt virke.
- 2.2. Bidra til en drøfting og utvikling av kritikerens rolle og posisjon i medier og samfunn.
- 2.3. Arbeide for å videreføre det tverrfaglige Høstseminaret med en nordisk forankring.

- 2.4. Markere Kritikerlagets 20-årsjubileum i 2018, blant annet gjennom vårt seminar i november.
- 2.5. Bedre kritikernes synlighet, deriblant gjennom Kritikkportalen som eget prosjekt.

3.0. Organisasjonssaker

Styret vil

- 3.1. Arbeide for å styrke det organisasjonsmessige forholdet mellom de forskjellige arbeidsutvalgene. Fellesmøter, der både styret og arbeidsutvalgene deltar, skal fortsatt arrangeres minst en gang hvert halvår.
- 3.2. Forberede mulig flytting fra Rådhusgt. 7.
- 3.3. Oppfordre arbeidsutvalgene til medlemsrekruttering.
- 3.4. Sørge for god og effektiv drift av lagets nettsider.

4. 0. Kontrakt- og vederlagsforhandlinger

- 4.1. Styret skal sørge for at laget er representert i Kopinors representantskap, samt følge opp medlemskapet i Norwaco. Vi skal jobbe for de vederlagsmidlene som rettmessig og ut fra kulturpolitiske hensyn bør tilfalle kritikken som felt.

Oslo, 26. februar 2018

For styret i Norsk kritikerlag

Ida Habbestad
styreleder

INNSENDE FORSLAG

Styret har mottatt forslag fra Kristine Isaksen om to vedtektsendringer. Forslagene gjelder varighet for verv i laget og måten valget under årsmøtet gjennomføres på, dersom det er flere kandidater til ett verv. Styret stiller seg bak forslagene, og har sammen med Isaksen utarbeidet endelig forslag til tekst.

Forslag a) Ny § 8 (under Lagets administrasjon)

«Ingen kan sitte sammenhengende i samme verv i mer enn seks år.»

Dersom forslaget blir vedtatt, vil det medføre at det som i dag er § 8, vil bli § 9 og så videre.

Forslag b) Tillegg til eksisterende § 13 (Årsmøte)

§ 13 lyder i dag:

«Årsmøtet er lagets høyeste organ. Årsmøtet holdes fortrinnsvis innen utgangen av 1. kvartal, dog ikke senere enn utgangen av april. På årsmøtet behandles:

1. Årsberetning og revidert regnskap
2. Handlingsplan og budsjett
3. Innsendte forslag
4. Valg

Årsmøtet innkalles med minst fire ukers skriftlig varsel. Med innkallelsen følger dagsorden med redegjørelse for sakene, styrets innstillinger og valgkomiteens forslag. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være styret i hende minst to måneder før årsmøtet.

Årsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt.

Årsmøtets vedtak er bindende for styret.

Alle valg og avstemninger avgjøres ved alminnelig flertall av avgitte stemmer. Blanke stemmer teller ikke. Unntatt fra dette er avstemninger om vedtektsendringer, oppløsning og eksklusjon. Årsmøtet avgjør selv avstemningsmåten. Ved alle valg og avstemninger kan fraværende medlemmer stemme ved at de gir et annet medlem skriftlig fullmakt til å stemme for seg. Antallet fullmakter begrenses til 2 pr. tilstedeværende medlem på årsmøtet.»

Forslag til tillegg, etter siste setning i eksisterende § 13:

«Valgkomiteen avgir innstilling til årsmøtet. Alternative forslag til valgkomiteens innstilling må fremsettes skriftlig og inneholde opplysning om hvilken person i valgkomiteens innstilling som ønskes byttes ut. Forslagsstilleren må ha klarlagt at kandidaten er villig til å stille til valg.

Hvis det foreligger flere kandidater til ett verv, gjennomføres valget skriftlig.»

Bakgrunn for forslagene:

- a) Mange organisasjoner har en seksårsregel for å sikre utskifting i verv. Denne regelen er blitt fulgt også i Kritikerlaget, uten å være formalisert. Det kan virke uryddig, og forslaget fremsettes for å gjøre praksis entydig.

- b) Mange organisasjoner har en regel om at når det foreligger flere kandidater til ett verv, skal valget skje skriftlig. Forslaget fremsettes for å sikre at valg under årsmøtet blir gjennomført på en ryddig måte. Skriftlige valg tar bedre hensyn til personene som er på valg, og sikrer at stemmegiverne avgir sin oppriktige stemme. Kritikerlaget er en forening med få økonomiske ressurser, men med mange dyktige personer i tillitsverv. Vedtektene bør til enhver tid sikre at medlemmer som tar på seg tillitsverv, blir ivaretatt på en best mulig måte.

VALGKOMITEENS INNSTILLING TIL NYE REPRESENTANTER

Styret*

Leder	Ida Habbestad	TMD	1 år	ikke på valg
Vara	Emil Bernhardt	TMD		ikke på valg
Nestleder	Susanne Hedemann Hiorth	L	2 år	ny
Vara	Jon Rognlien	L		ny
Medlem	Mona Pahle Bjerke	K	2 år	ny
Vara	Nicholas Norton	K		ny
Medlem	Anette Therese Pettersen	TMD	2 år	gjenvalg
Vara	Hilde Halvorsrød	TMD		ny
Medlem	Ellen Engelstad	L	1 år	ikke på valg
Vara	Merete Røsvik	L		ikke på valg
Medlem	Simen Joachim Helsvig	K	1 år	ikke på valg
Vara	Heidi Bale Amundsen	K		ikke på valg

Stipendkomité

Medlem	Trond Haugen	L	2 år	gjenvalg
Vara	Anne Cathrine Straume	L		ny
Medlem	Anki Gerhardsen	TMD	1 år	ikke på valg
Vara	Jenny Maria Svensson	TMD		ikke på valg
Medlem	André Gali	K	2 år	gjenvalg
Vara	Boel Christensen-Scheel	K		ny

Valgkomiteen har bestått av Erling Moestue Bugge (K), Astrid Kvalbein (TMD) og Kaja Schjerven Mollerin (L).

* Valget gjelder styret i Norsk kritikerlag og Stiftinga Olav Dalgard og Henrik Rytters kritikarpris.

STYRETS FORSLAG TIL NY VALGKOMITÉ

Erling Moestue Bugge (kunst, gjenvalg) – vara Mona Gjessing (ny), Astrid Kvalbein (TMD, gjenvalg) – vara Hild Borchgrevink (ny) og Kaja Schjerven Mollerin (litt., gjenvalg) – vara Henrik Keyser Pedersen (gjenvalg).

STYRETS FORSLAG TIL REVISOR

Steinar Andersen, BDO AS

Om de nye kandidatene til styret og stipendkomiteen

Mona Pahle Bjerke (f. 1976) er utdannet kunsthistoriker fra Universitetet i Oslo (2003). Hun har jobbet som kritiker i en hel rekke medier som blant annet *Billedkunst*, *Le Monde Diplomatique* og *Klassekampen*. De siste ti årene har hun jobbet som radiokritiker i *NRK*, *P2*. Ved siden av sitt virke som kritiker har hun forelest på ulike utdanningsinstitusjoner som Einar Granum Kunstfagskole, Oslo Fotokunstscole og kunstlinjen på Oslo by steinerskole. De siste åtte årene har hun vært ansatt som høgskolelektor på Kunsthøgskolen i Oslo med ansvar for teoriundervisningen på Bachelor design. I fem av disse årene har hun hatt den samme stillingen også på Arkitekt –og designhøgskolen i Oslo. Bor i Oslo.

Boel Christensen-Scheel (f. 1978) er førsteamanuensis i Estetikk og kunstdidaktikk på Institutt for estetiske fag ved OsloMet. Hun forsker på kunstformidling og skriver jevnlig ulike fagtekster og kronikker. Bor i Bærum.

Hilde Halvorsrød (f. 1982) er musikkritiker for scenekunst.no og PhD-stipendiat ved Norges musikkhøgskole. (Hun har mastergrad i musikkvitenskap fra Universitetet i Oslo og skuespillerutdanning fra Lee Strasberg Theater and Film Institute i New York.) Bor i Oslo.

Susanne Hedemann Hiorth (f. 1978) er kritiker og cand.philol med utdannelse i litteraturvitenskap fra Universitetet i Oslo og City University of New York. Hun har anmeldt bøker for Dagens Næringsliv siden 2012. Tidligere bokanmelder i VG (2002-2005) med erfaring også som kulturjournalist fra bl.a. Morgenbladet, Klassekampen og Natt&Dag. Bor i Oslo.

Nicholas Norton (f.1989) er kunsthistoriker, kritiker og skribent bosatt i Oslo. Han skriver jevnlig for Billedkunst og Kunstkritikk.

Jon Rognlien (f. 1960) er cand. philol. i italiensk litteratur og språk, litteraturkritiker i Dagbladet, oversetter og hjelpemontør elektro. Forfatter av *Den store ml-boka – norsk maoisme sett nedenfra*. Bor i Oslo.

Anne Cathrine Straume (f.1965) er kritiker og journalist i NRK. Leverer litteraturanmeldelser, kommentarer og reportasjer til radio og nett. Bor i Oslo.

Vedtekter for Norsk kritikerlag

Vedtatt på konstituerende årsmøte 7. juni 1998

Med endring 1. april 2000, 17. mars 2001, 29. mars 2003, 27. mars 2004,
18. mars 2006, 18. april 2009, 10. april 2010 og 2. april 2011

Formål og virkeområde

- § 1. Norsk kritikerlag er medlemsorganisasjon for norske kritikere.
- § 2. Laget har til formål å ivareta medlemmenes faglige og økonomiske interesser. Laget skal fremme kritikkens kvalitet og uavhengighet.
- § 3. Til lagets oppgaver hører å forhandle og inngå bindende avtaler som tillater:
- fremstilling av medlemmers utgitte eller offentliggjorte verk, samt opptak av disse.
 - annen bruk av medlemmers utgitte eller offentliggjorte verk, samt opptak av disse, i nærmere definerte medier, teknologier og måter, herunder bruk som tillates med hjemmel i lovbestemmelser som avgrenser enerettigheter og/eller ved avtalelisens.
 - forvaltning av vederlag eller kompensasjon for bruk som angitt ovenfor.

Retten til å forhandle og inngå avtaler etter bestemmelsen her kan foreningen overdra til en annen rettighetshaverorganisasjon i Norge eller i utlandet, hvis oppgaver er av tilsvarende art.

Medlemskap

- § 4. Som medlemmer kan opptas kritikere som på regelmessig basis har virket i dagsavis, periodika, kringkasting eller lignende, i minst ett år og har publisert minimum fem kritikker. Opptak skjer etter egen søknad. Medlemskap avgjøres av de respektive arbeidsutvalgene. Avslag kan innankes for styret.

- § 5. Kontingenten fastsettes av årsmøtet. Ved innbetaling av kontingent mottar medlemmet lagets medlemskort. Den som er fylt 65 år, blir livsvarig medlem med fulle rettigheter uten innbetaling av kontingent.

Medlemmer som ved årets slutt ikke har betalt sin kontingent, anses som uttrådd av laget og underrettes om dette av styret. De gjenvinner sine rettigheter som medlem når de har betalt sine restanser.

- § 6. Et medlem som illojalt motarbeider lagets mål, kan ekskluderes etter forslag fra styret fremmet for årsmøtet. Eksklusjon krever $\frac{3}{4}$ flertall på årsmøtet.
- § 7. Som støttemedlemmer kan opptas organisasjoner, foreninger, bedrifter og enkeltpersoner som ønsker å bidra økonomisk til Norsk kritikerlags drift, for derigjennom å styrke kritikken. Støttemedlemmer kan møte som observatører på årsmøtet uten stemme-, tale- og forslagsrett. Prisen for støttemedlemskap fastsettes av styret

Lagets administrasjon

- § 8. Styret består av 6 medlemmer og velges på årsmøtet. Leder og nestleder velges ved særskilt valg. Styremedlemmene velges for 2 år slik at tre personer er på valg hvert år. Styret skal ha en slik sammensetning at hvert av lagets seksjoner er representert i styret, dog ingen med mer enn to representanter. Gjenvall kan finne sted. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Det skal også velges personlige vararepresentanter etter de samme kriterier som for styrerepresentantene. Styrets representanter har selv ansvar for å innkalle sin vararepresentant.

Styret har ansvar for regnskap og budsjett og for driften av laget. Styret fungerer også som styre for Norsk kritikerlags fond sammen med de fondsstyremedlemmer som er oppnevnt av arbeidsutvalgene, jf. § 4 i Vedtekter for Norsk kritikerlags fond.

Årsmøtet fastsetter lederens godtgjørelse.

- § 9. Laget har tre seksjoner. Disse er: Seksjonen for kunstkritikere, seksjonen for litteraturkritikere og seksjonen for teater-, musikk- og dansekritikere. Seksjonene velger årlig sine egne arbeidsutvalg på 3–5 medlemmer samt 1 varamedlem. Seksjonenes mål er å drive faglige aktiviteter for sin gruppe. Seksjonene mottar sine midler fra styret og rapporterer tilbake om bruken av midlene. Seksjonene kan også selv søke midler.

Lagets ulike seksjoner velger til enhver tid eventuell tilslutning til de internasjonale kritikerorganisasjonene. Arbeidsutvalget i kunstseksjonen er styre i AICA Norge. Medlemskap i de internasjonale organisasjonene fordrer at man tilfredsstiller de internasjonale vedtektene.

- § 10. Årsmøtet velger lagets stipendkomité. Komiteen består av tre medlemmer med varamedlemmer, ett medlem fra hver av de tre seksjonene. Stipendkomiteen innstiller overfor styret forslag til tildeling av de ulike stipendene.

Styret og stipendkomiteen har plikt til å tilstrebe at grupper hvis verk har ført til utbetaling av vederlag, også nyter godt av midlene.

- § 11. På hvert årsmøte velges en valgkomité på tre medlemmer, ett fra hver av de tre seksjonene. Valgkomiteens innstilling sendes ut til medlemmene sammen med innkalling til årsmøtet.

- § 12. Styret ansetter lagets daglige leder, som forestår den daglige driften av laget i samarbeid med styret.

Årsmøte

- § 13. Årsmøtet er lagets høyeste organ. Årsmøtet holdes fortrinnsvis innen utgangen av 1. kvartal, dog ikke senere enn utgangen av april. På årsmøtet behandles:

1. Årsberetning og revidert regnskap
2. Handlingsplan og budsjett
3. Innsendte forslag
4. Valg

Årsmøtet innkalles med minst fire ukers skriftlig varsel. Med innkallelsen følger dagsorden med redegjørelse for sakene, styrets innstillinger og valgkomiteens forslag. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være styret i hende minst to måneder før årsmøtet.

Årsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt.

Årsmøtets vedtak er bindende for styret.

Alle valg og avstemninger avgjøres ved alminnelig flertall av avgitte stemmer. Blanke stemmer teller ikke. Unntatt fra dette er avstemninger om vedtektsendringer, oppløsning og eksklusjon. Årsmøtet avgjør selv avstemningsmåten. Ved alle valg og avstemninger kan fraværende medlemmer stemme ved at de gir et annet medlem skriftlig fullmakt til å stemme for seg. Antallet fullmakter begrenses til 2 pr. tilstedeværende medlem på årsmøtet.

- § 14. Det kan kalles inn til ekstraordinært årsmøte hvis styret eller 10 av lagets medlemmer krever det. For ekstraordinært årsmøte gjelder bestemmelsene i paragraf 13 så langt det passer.

Vedtektsendringer

- § 15. Vedtektsendringer kan kun skje på årsmøtet. Forslag til endringer må være sendt styret innen to måneder før årsmøtet og må følge innkallellespapirene til årsmøtet. Forslag til vedtektsendringer må oppnå 2/3 flertall av de avgitte stemmer for å bli vedtatt.

Oppløsning

- § 16. Forslag om oppløsning av laget må vedtas på årsmøte med 2/3 flertall. Det må deretter bekreftes ved uravstemning og oppnå 2/3 flertall av de avgitte stemmene.

Vedtekter for Norsk kritikerlags fond

Vedtatt 7. juni 1998

Med endring 21. februar 2007

- § 1. Fondets navn er Norsk kritikerlags fond.
- § 2. Fondets midler skal benyttes til beste for kritikere gjennom stipend, finansiering av seminarer, kurs og drift av kritikernes felles organer o.l.
- § 3. Fondet finansieres gjennom bibliotekvederlag og andre kollektive vederlag.
- § 4. Styret for fondet er styret for Norsk kritikerlag. I tillegg oppnevner hver seksjon ved arbeidsutvalget 1 styremedlem.
- § 5. Fondet er regnskapspliktig, og regnskap og årsberetning skal forelegges Kulturdepartementet innen 1. mars det påfølgende år. Fondets vedtekter skal godkjennes av Kulturdepartementet.

ÅRSMELDING FOR NORSK KRITIKERLAGS FOND 2017

Virksomhetens art

Norsk kritikerlags fond er et vederlags- og disposisjonsfond for Norsk kritikerlag. Fondet har adresse i Oslo.

Fondet overfører sine midler til stipend og seminarer arrangert av Norsk kritikerlag.

Som det fremgår av vedlagte regnskap for 2017, har Norsk kritikerlags fond mottatt i alt kr 1 059 256 i vederlag fra Bibliotekvederlaget og Kopinor. Kr 1 020 000 er overført til Norsk kritikerlag.

Forholdet til Norsk filmkritikerlag er regulert gjennom en fordelingsavtale om vederlag. Kr 14 751 er overført til Norsk filmkritikerlag.

Midler fra Norsk kritikerlags fond har via Norsk kritikerlag bidratt til å formidle 10 reisestipend à kr 15 000. Stipendene er blitt tildelt på faglig grunnlag og uten hensyn til organisasjonstilhørighet. Midlene er blitt fordelt gjennom en stipendkomité som har bestått av en person fra hver seksjon i Norsk kritikerlag: Elin Lindberg (leder, Seksjon for teater, musikk og dans), Trond Haugen (Seksjon for litteratur) og André Gali (Seksjon for kunst).

Følgende opphavspersoner mottok stipend i 2017:

Kristina L. K. Bore, Ane Farsethås, Freddy Fjellheim, Harald Flor, Hilde Halvorsrød, Bodil Maroni Jensen, Eivind Myklebust, Olav Solvang, Hilde Sørstrøm og Maren Ørstavik.

I tillegg har midler fra fondet bidratt til medlemsrettede aktiviteter som årsmøte (gjennomført for kr 46 000) og diverse seminarer, samt drift av kritikerlaget.no (kr 49 000). Samtidig er det overføringene fra fondet som legger grunnlaget for Norsk kritikerlags uavhengige rolle i den offentlige samtalen om kunst og kvalitet.

I 2017 stod laget, helt eller delvis, bak elleve kritikeralonger som tematiserte blant annet dansekunst og historie, moderne sanglyrikk, kritikk av klassisk musikk, bokåret og kunståret. Dessuten arrangerte laget et todagers seminar for kritikere og forfattere under Norsk Litteraturfestival på Lillehammer, med tittel «Våre hus og hoteller brenner. Kritikk og offentlighetsutøvelse i en vanvittig tid», og et debattmøte under Festspillene i Bergen, der temaet var kritikk av kunst for barn og unge.

Alle disse salongene, seminarene og debattmøtene ble for en stor del direkte finansiert av midler fra blant annet Norsk kulturråd og Stiftelsen Fritt Ord. Indirekte var det likevel midler fra Norsk kritikerlags fond som i det hele tatt gjorde det mulig å ha denne aktiviteten. Uten et styre, tre arbeidsutvalg og en generalsekretær ansatt i 80 % stilling hadde det ikke latt seg gjøre å gjennomføre så mange arrangement som etter vårt syn både stimulerer til skapende virksomhet blant kritikere og fungerer som et viktig bidrag til den offentlige samtalen om kunst og kultur.

Styre og administrasjon

Styret har bestått av Ida Habbestad (leder), Ellen Engelstad, Simen Joachim Helsvig, Hilde Halvorsrød, Monica Holmen, Sindre Hovdenakk, Oda Bhar Lurås, Anette Therese Pettersen og Hilde Slåtto.

Fondet administreres av styret og av generalsekretær i Norsk kritikerlag, Anne Merethe K. Prinos.

Aktivitet i perioden

Det er i perioden avholdt årsmøte.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Fondet har hatt en inntekt på kr 1 059 256 i perioden, mot kr 1 027 443 i 2016, mens driftskostnadene inklusiv overført vederlag har vært kr 1 049 873 før finans, mot kr 1 010 821 i 2016. Årsresultatet er kr 11 431 i overskudd, mot kr 18 888 i overskudd i 2016. Det har ikke vært noen kostnader til administrasjon i fondet. Egenkapitalen utgjør kr 396 982.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2017 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetning om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Fondet har ingen ansatte.

Ytre miljø

Fondet har ikke forurenset det ytre miljø.

Likestilling

Fondet har ingen ansatte.

Oslo, 26. februar 2018

Ida Habbestad (sign.)
styreleder

Anne Merethe K. Prinos (sign.)
generalsekretær i Norsk kritikerlag

Ellen Engelstad (sign.)
styremedlem

Hilde Halvorsrød (sign.)
styremedlem

Simen Joachim Helsvig (sign.)
styremedlem

Monica Holmen (sign.)
styremedlem

Sindre Hovdenakk (sign.)
styremedlem

Oda Bhar Lurås (sign.)
styremedlem

Anette Therese Pettersen (sign.)
styremedlem

Hilde Slåtto (sign.)
styremedlem

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Norsk kritikerlags fond

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk kritikerlags fonds årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av all informasjon i Årsmelding for Norsk kritikerlags fond 2017.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende

hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonen ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

BDO AS

Steinar Andersen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Norsk kritikerlags fond

Resultatregnskap

	Note	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Driftsinntekter			
Bibliotekvederlag		954 378	936 589
Kopieringsvederlag		104 878	90 854
Driftsinntekter		1 059 256	1 027 443
Driftskostnader			
Vederlag til Norsk Kritikerlag		1 020 000	980 000
Til Norsk Filmkritikerlag		14 751	16 301
Revisjon		11 750	11 750
Bank og kortgebyrer		3 372	2 770
Driftskostnader	1	1 049 873	1 010 821
Driftsresultat		9 383	16 622
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter		2 048	2 266
Finansinntekter og finanskostnader		2 048	2 266
Årsresultat		11 431	18 888
Endring Fri egenkapital		11 431	18 888
Årsoppgjørdisposisjoner		11 431	18 888

Norsk kritikerlags fond

Balanse

	Note	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Eiendeler			
Omløpsmidler			
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	2	396 982	385 551
Sum Omløpsmidler		<u>396 982</u>	<u>385 551</u>
Sum Eiendeler		<u>396 982</u>	<u>385 551</u>

Egenkapital og gjeld

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Egenkapital		
Opptjent egenkapital	396 982	385 551
Sum Egenkapital	<u>396 982</u>	<u>385 551</u>
Sum egenkapital og gjeld	<u>396 982</u>	<u>385 551</u>

Ida Habbestad (sign.)

Sindre Hovdenakk (sign.)

Oda Bhar Lurås (sign.)

Ellen Engelstad (sign.)

Anette Therese Pettersen (sign.)

Simen Joachim Helsvig (sign.)

Monica Holmen (sign.)

Hilde Halvorsrød (sign.)

Hilde Slåtto (sign.)

Noter til årsregnskap 2017

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipp.

Note 1

1.1 – Spesifikasjon av lønnskostnader

Foreningen har gjennomsnittlig hatt 0 ansatte i 2017.

1.2 – Spesifikasjon av godtgjørelse til styre og utvalg

Det har ikke vært utbetalt godtgjørelse til styret i 2017.

1.3 – Pensjoner

Fondet har ingen ansatte og ingen pensjonsforpliktelser.

1.4 – Spesifikasjon av honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2017 utgjør kr 11 750,-.

Note 2 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2017 kr 0,-.

ÅRSMELDING TIL REGNSKAPET 2017

Virksomhetens art

Norsk kritikerlag er en interesseorganisasjon for norske kritikere. Laget har kontor i Oslo.

Styre og administrasjon

Frem til årsmøtet 25. mars 2017 bestod styret av Ida Habbestad (leder), Sindre Hovdenakk (nestleder), Oda Bhar Lurås, Anette Therese Pettersen, Margunn Vikingstad og Ulla Uberg. Etter årsmøtet har styret bestått av Ida Habbestad (leder), Sindre Hovdenakk (nestleder), Ellen Engelstad, Simen Joachim Helsvig, Oda Bhar Lurås og Anette Therese Pettersen. Administrasjonen har bestått av generalsekretær Anne Merethe K. Prinos som har vært ansatt i 80 % stilling.

Aktivitet i perioden

I løpet av 2017 er det avholdt syv styremøter. I tillegg har styret arrangert ett fellesmøte med arbeidsutvalgene.

Rettsvisende oversikt over utvikling og resultat

Laget har hatt en inntekt på kr 2 177 063 i perioden, mot kr 2 026 186 i 2016, mens driftskostnadene har vært kr 2 254 491 før finans, mot kr 2 010 466 i 2016. Årsresultatet er kr 76 950 i underskudd mot kr 16 386 i overskudd i 2016. Underskuddet skyldes en gave til Stiftinga Olav Dalgard og Henrik Rytters kritikerpris. Egenkapitalen utgjør kr 456 052.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2017 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetning om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Styret mener at arbeidsmiljøet i organisasjonen er tilfredsstillende. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2017. Det har ikke vært noe sykefravær i perioden.

Ytre miljø

Organisasjonens virksomhet har ikke forurenset det ytre miljø.

Likestilling

Organisasjonen hadde i 2017 én ansatt, en kvinne. Styret har bestått av fire kvinner og to menn. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

Oslo, 26. februar 2018

Ida Habbestad (sign.)
styreleder

Anne Merethe K. Prinos (sign.)
generalsekretær

Sindre Hovdenakk (sign.)
nestleder

Ellen Engelstad (sign.)
styremedlem

Simen Joachim Helsvig (sign.)
styremedlem

Oda Bhar Lurås (sign.)
styremedlem

Anette Therese Pettersen (sign.)
styremedlem

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Norsk kritikerlag

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk kritikerlags årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av all informasjon i årsrapporten, med unntak av årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt driftforutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende

hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonen ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

BDO AS

Steinar Andersen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Norsk kritikerlag

Resultatregnskap

	Note	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Driftsinntekter			
Medlemskontingent		131 000	131 900
Støttemedlemskap		80 000	75 000
Medlemskontingent for andre		15 120	15 640
Kollektive vederlagsmidler		1 020 000	980 000
Offentlige tilskudd		443 083	402 076
Private tilskudd		473 500	413 580
Andre inntekter		14 360	7 990
Driftsinntekter		2 177 063	2 026 186
Driftskostnader			
Lønns- og honorarkostnader	1	903 241	923 930
Stipend og tilskudd	2	175 000	175 000
Reise/Opphold/Arrangementskostnader		296 239	275 010
Annen driftskostnader	3	880 011	636 526
Driftskostnader		2 254 491	2 010 466
Driftsresultat		-77 428	15 720
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter		640	925
Finanskostnader		162	259
Finansinntekter og finanskostnader		478	666
Årsresultat		-76 950	16 386
Overføringer annen egenkapital		52 717	21 601
Avsatt Olav Dalgards kritikarpris		-129 667	-5 215
Årsoppgjørdisposisjoner		-76 950	16 386

Norsk kritikerlag

Balanse

	Note	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Eiendeler			
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		126 000	168 200
Sum Fordringer		126 000	168 200
Investeringer			
Andel Nordens Hus		100	100
Sum Investeringer		100	100
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	4	651 351	618 529
Sum Omløpsmidler		777 451	786 829
Sum Eiendeler		777 451	786 829
Egenkapital og gjeld			
		<u>2017</u>	<u>2016</u>
Egenkapital			
Annen egenkapital		456 052	403 335
Olav Dalgards kritikerpris	5	0	129 667
Egenkapital		456 052	533 002
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		32 736	25 527
Skyldig arbeidsgiveravgift og skattetrekk		43 743	35 119
Arb.giv.avg. pål. feriep.		5 391	5 265
Skyldig feriepenger		38 236	37 340
Prosjektilskud/ forskuddsbet. innskudd		201 293	150 577
Kortsiktig gjeld		321 399	253 827
Sum egenkapital og gjeld		777 451	786 829

Ida Habbestad (styreleder)
(sign.)

Sindre Hovdenakk
(sign.)

Oda Bhar Lurås
(sign.)

Ellen Engelstad
(sign.)

Anette Therese Pettersen
(sign.)

Simen Joachim Helsvig
(sign.)

Noter til årsregnskap 2017

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipp.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for samtlige ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring. Kostnaden til forsikringspremien er å anse som pensjonsforpliktelsen til foreningen. Det er 1 ansatt i ordningen.

Spesifikasjon av honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2017 utgjør kr 25 000,-.

Note 1 – Lønn mv

1.1 – Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Lønn fast ansatte	374 868	366 085
Lønn ikke fast ansatte	0	2 000
Påløpte feriepenger	38 237	37 341
Fri telefon	2 000	4 945
Honorar for møter og arbeid	262 500	285 060
Honorar leder	60 000	60 000
Honorar nestleder	10 000	10 000
Honorar AU-ledere	30 000	30 000
Arbeidsgiveravgift	106 227	108 802
Arbeidsgiveravgift påløpte feriepenger	5 391	5 265
Kollektiv pensjonsforsikring	14 018	14 433
Sum Lønns- og honorarkostnader	<u>903 241</u>	<u>923 930</u>

Foreningen har gjennomsnittlig hatt 1 ansatt i 2017 i 80% stilling.

1.2 – Lønn og godtgjørelse samlet i perioden til generalsekretærstillingen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Lønn og feriepenger	412 208	402 059
Pensjonsforsikring	14 018	14 433
Andre godtgjørelser	2 000	4 945
Arbeidsgiveravgift	<u>60 380</u>	<u>59 423</u>
	<u>488 606</u>	<u>480 860</u>

Note 2 - Stipender

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Reisestipend	165 000	165 000
Olav Dalgards kritikerpris	<u>10 000</u>	<u>10 000</u>
	<u>175 000</u>	<u>175 000</u>

Note 3 – Andre driftskostnader

	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Diverse utbetalinger til næringsdrivende	481 957	312 159
Gave til Stiftinga Olav Dalgard og Henrik Rytters kritikerpris	125 000	0
Kontingenter til andre organisasjoner	17 737	19 173
Tilskudd til andre organisasjoner og tiltak	20 000	20 000
Kritikerprisene	40 600	45 382
Drift kontoret, sekretariat	194 718	239 811
Periodisering prosjekter	<u>201 293</u>	<u>0</u>
Annen driftskostnader	<u>1 081 304</u>	<u>636 526</u>

Note 4 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2017 kr 140 249,-.

Note 5 – Olav Dalgards kritikerpris

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Kapital 1.1.	129 667	134 882
Inntekter		
Private tilskudd	10 000	10 000
Renteinntekter	<u>0</u>	<u>577</u>
Sum inntekter	<u>10 000</u>	<u>10 577</u>
Kostnader		
Olav Dalgards kritikerpris	10 000	10 000
Gave til Stiftinga Olav Dalgard og Henrik Rytters kritikerpris	125 000	
Andre kostnader	<u>4 667</u>	<u>5 793</u>
Sum kostnader	<u>139 667</u>	<u>15 793</u>
Periodens resultat	<u>-129 667</u>	<u>-5 215</u>
Kapital 31.12.	<u>0</u>	<u>129 667</u>

Norsk kritikerlag

Budsjett

	Budsjett 2018	Regnskap 2017	Budsjett 2017
Driftsinntekter			
Medlemskontingent	135 000	131 000	135 000
Støttemedlemskap	80 000	80 000	80 000
Medlemskontingent for andre	15 900	15 120	15 400
Kollektive vederlagsmidler	1 050 000	1 020 000	1 020 000
Offentlige tilskudd	676 293	443 083	473 033
Private tilskudd	532 500	473 500	498 500
Andre inntekter	12 000	14 360	5 000
Driftsinntekter	2 501 693	2 177 063	2 226 933
Driftskostnader			
Lønns- og honorarkostnader	1 007 444	903 241	928 944
Stipend og tilskudd	165 000	175 000	175 000
Reise/Opphold/Arrangementskostnader	395 000	296 239	308 000
Annen driftskostnader	1 005 206	880 011	907 033
Driftskostnader	2 572 650	2 254 491	2 318 977
Driftsresultat	-70 957	-77 428	-92 044
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	1 000	640	2 000
Finanskostnader	0	162	0
Finansinntekter og finanskostnader	1 000	478	2 000
Årsresultat	-69 957	-76 950	-90 044
Overføringer annen egenkapital	-69 957	52 717	0
Avsatt Olav Dalgards kritikarpris	0	-129 667	0
Årsoppgjørdisposisjoner	-69 957	-76 950	0

KRITIKERPLAKATEN

- 1. Kritikerens skal verne om sin integritet og uavhengighet.*
- 2. Kritikerens må unngå dobbeltroller som svekker troverdigheten.*
- 3. Kritikerens skal vise åpenhet om forhold som kan påvirke vedkommendes habilitet. Kritikerens virke skal være slik at det ikke oppstår tvil om vedkommendes integritet.*
- 4. Til tillitsverv i Norsk kritikerlag skal velges medlemmer som oppfyller punktene 1, 2 og 3.*
- 5. Hvis en tillitsvalgt påtar seg oppdrag som er i konflikt med ovenstående, skal vedkommende be om permisjon i sitt tillitsverv.*